

USHTRIA

Viti i 74-të i botimit Nr. 11 (827709)

Botim Qendror i Ministrisë së Mbrojtjes

E premte, 12 Mars 2021

Krijohet Regjimenti i Operacioneve Speciale

Ministri Peleshi: Ju jeni krenaria dhe dinjiteti ynë në angazhimet tona jashtë vendit

Regjimenti i Operacioneve Speciale është struktura më e re dhe më elitare e Forcave të Armatosura të Shqipërisë. Regjimenti u krijua pas bashkimit të Batalionit të Forcave Speciale dhe atij Komando. Rreshtimin e parë organik të kësaj strukture, e përshëndeti ditën e enjte të javës që kaloi, datë 4 mars 2021, edhe

ministri i Mbrojtjes Niko Peleshi, i cili shoqërohej nga shefi i Shtabit të Përgjithshëm të FA-së, gjeneralmajor Prof. Asoc. Bajram Begaj. Ministri Peleshi vlerësoi kontributin shumëvjeçar të dy batalioneve tashmë të bashkuar, si dhe i siguroi efektivet e tyre se do të kenë vëmendjen e Ministrisë së Mbrojtjes dhe...

» faqe 2

Integrimi i Grave në Forcat e Armatosura

Barazia gjinore, një sfidë për t'u adresuar

» faqe 5

Ministri Peleshi në Turqi, pritët nga homologu Hulusi Akar Ministri Peleshi: Jemi të hapur për investime të përbashkëta në industrinë e mbrojtjes

Ministrat Peleshi dhe Akar diskutojnë për implementimin e dy marrëveshjeve financiare ushtarake të cilat do të përdoren për rritjen e kapaciteteve luftarake dhe logjistike të FA shqiptare » faqe 3

Intervista me kolonel Figuri Hoxha

Kërkim-shpëtimi, detyrimi ndërkombëtar dhe shtetëror shqiptar

Qendra Kombëtare e Kërkim-Shpëtimit është një strukturë relativisht e re në Ministrinë e Mbrojtjes, por me një përgjegjësi të madhe shtetërore. Kjo për faktin se Shërbimi i Kërkim-Shpëtimit (SAR) është një shërbim civil, por gjithashtu është struktura përgjegjëse për kërkim-shpëtimin në Republikën e Shqipërisë, domosdoshmëri për bashkëpunimin, komunikimin dhe koordinimin efektiv, që...

» faqe 6

Histori Ushtarake

Historia ushtarake shqiptare për Skënderbeun

PROF. ASOC. DR. BERNARD ZOTAJ

Dëshmia dhe trashëgimia e parë, që shënon zanafillën e Historisë Ushtarake Shqiptare, ndonëse jo e mirëfilltë, vjen pikërisht nga Mesjeta, nga epoka më e ndritur e historisë luftarake të Shqipërisë, nga koha e Gjergj Kastriotit Skënderbeut. Marin Barletit, vlerësohet pa mëdyshje historiani i parë ushtarak shqiptar. Ai shfaqet me një botim unik, pa asnjë diskutim... » faqe 8

Jens Stoltenberg në Kolegjin e Evropës në Bruges-Belgjikë

"Unë besoj në Europën dhe Amerikën e Veriut së bashku"

» faqe 10

PROJEKTLIGJI

"Defender Europe 2021", rikonfirmim i partneritetit strategjik Shqipëri-SHBA

» faqe 7

SHKËMBIM PERSONELI NË MËSIMDHËNIE

AFA marrëveshje me Universitetin "Marin Barleti"

» faqe 7

Gjeneralmajor Begaj siguroi se stërvitja “Defender Europe 21” mbetet një nga prioritetet e FARSH për vitin 2021. “Janë duke u marrë të gjitha masat e duhura për zhvillimin me sukses të kësaj stërvitje. “Defender Europe 21” do të shërbejë jo vetëm si një platformë për të testuar kapacitetet operacionale të FARSH dhe integrimin me forcat e tjera shumëkombëshe, por gjithashtu do të promovojë infrastrukturën kritike të Shqipërisë për mbështetjen e stërvitjeve të mëdha në kuadër të Aleancës.

“Defender Europe 21” do të zhvillohet nga data 1 maj-14 qershor 2021

“Defender Europe 21”-prioriteti kryesor i FARSH për vitin 2021

Komandanti i Komandës Mbështetëse të Forcave Tokësore të SHBA për Evropën dhe Afrikën, gjeneralmajor Christopher O.Mohan, inspekton masat për stërvitjen “Defender Europe 21”

Shefi i Shtabit të Përgjithshëm të FARSH, gjeneralmajor Bajram Begaj priti më 10 mars 2021, në një vizitë pune në Shqipëri në kuadër të masave përgatitore të stërvitjes “Defender Europe 21”, Komandantin e Komandës Mbështetëse të Forcave Tokësore të SHBA për Evropën dhe Afrikën, gjeneralmajor Christopher O. Mohan.

Në fjalën e tij, shefi i Shtabit të Përgjithshëm të FARSH, gjeneralmajor Bajram Begaj vlerësoi partneritetin strategjik dhe bashkëpunimin midis dy vendeve duke nënvizuar asistencën e SHBA për Shqipërinë në fushën e Sigurisë dhe Mbrojtjes.

Gjithashtu, gjeneralmajor Begaj siguroi se stërvitja “Defender Europe 21” mbetet një nga prioritetet e FARSH për vitin 2021. “Janë duke u marrë të gjitha masat e duhura për zhvillimin me sukses të kësaj stërvitje. “Defender Europe 21” do të shërbejë jo vetëm si një platformë për të testuar kapacitetet operacionale të FARSH dhe integrimin me forcat e tjera shumëkombëshe, por gjithashtu do të promovojë infrastrukturën kritike të Shqipërisë për mbështetjen e stërvitjeve të mëdha në kuadër të Aleancës. Dua të vlerësoj gjithashtu identifikimin dhe përfshirjen e Portit të Durrësit dhe Bazës Ajrore të Kuçovës si infrastrukturë strategjike për dislokimin e trupave.” u shpreh gjeneralmajor Begaj.

Stërvitja “Defender Europe 21”, e drejtuar nga SHBA, do të jetë një ndër stërvitjet më të mëdha të Aleancës për vitin 2021 dhe do të zhvillohet në territorin e 14 vendeve të Europës. Stërvitja “Defender Europe 21” do të zhvillohet nga data 1 maj deri më 14 qershor 2021.

Stërvitja “Defender Europe 21”, e drejtuar nga SHBA, do të jetë një ndër stërvitjet më të mëdha të Aleancës për vitin 2021 dhe do të zhvillohet në territorin e 14 vendeve të Europës.

Gjeneralmajor Christopher O. Mohan në Batalionin e Xhenios

Në kuadër të zhvillimit të stërvitjes së përbashkët të koduar “Defender Europe 21” gjeneralmajor Mohan, komandanti i Komandës Mbështetëse të SHBA për Evropën dhe Afrikën zhvilloi më 10 mars 2021, një vizitë njohëse në mjediset e Batalionit të Xhenios. Në këtë vizitë njohëse ishte i pranishëm shefi i Shtabit të Përgjithshëm gjeneralmajor Bajram Begaj. Gjatë kësaj vizite u panë nga afër investimet e kryera nga pala amerikane për infrastrukturën në këtë garnizon, të cilat shërbejnë për magazinimin

dhe ruajtjen e bazës materiale sipas kushteve dhe rregullave të administrimit.

Të pranishmit u njohën nga komandanti i Batalionit të Xhenios mbi detyrat, mision, pajisjet dhe asetet që disponon Kompania EOD në kryerjen e detyrave për asgjësimin e municioneve të rrezikshme. Gjithashtu ato u njohën edhe me kontributin e Kompanisë EOD për kryerjen e misioneve jashtë vendit (në kuadër të NATO dhe OKB).

Ministri Peleshi në Turqi, pritët nga homologu Hulusi Akar

Ministri Peleshi: Jemi të hapur për investime të përbashkëta në industrinë e mbrojtjes

Ministrat Peleshi dhe Akar diskutojnë për implementimin e dy marrëveshjeve financiare ushtarake të cilat do të përdoren për rritjen e kapaciteteve luftarake dhe logjistike të FA shqiptare

Ministri i Mbrojtjes Niko Peleshi gjatë vizitës zyrtare në Turqi u prit më 10 mars 2021, nga homologu i tij Hulusi Akar, me një ceremoni ushtarake në ambientet e Ministrisë.

Dy ministrat zhvilluan fillimisht një takim kokë më kokë dhe më pas drejtuan takimet ndërmjet delegacioneve. Bashkëpunimi në fushën e Mbrojtjes mes Shqipërisë dhe Turqisë dhe forcimi i mëtejshëm i marrëdhënieve mes dy vendeve tona ishte tema kryesore e bisedës mes dy ministrave.

Në këto bisedime, ku palët shkëmbyen mendimet lidhur me sigurinë bilaterale e rajonale, çështjet e mbrojtjes dhe shanset e bashkëpunimit në fushën e industrisë së mbrojtjes, ministri Akar vuri theksin mbi bashkëpunimin e afërt mes Turqisë dhe Shqipërisë.

Ministri Peleshi e falënderoi homologun e tij për mbështetjen që Turqia ia ka dhënë Shqipërisë, jo vetëm në modernizimin e logjistikës së Forcave të Armatosura e Emergjencave Civile, por edhe në arsimimin e ushtarakëve të rinj shqiptarë.

Në takim u diskutua edhe implementimi i dy marrëveshjeve financiare ushtarake, grant i palës turke, të cilat do të përdoren për rritjen e kapaciteteve luftarake dhe logjistike të FA shqiptare.

Ministri Peleshi theksoi faktin se Republika e Kosovës është shumë e rëndësishme për Shqipërinë dhe rikonfirmoi qëndrimin e qartë të qeverisë shqiptare se e vetmja zgjidhje për një paqe afatgjatë në rajon është njohja e pavarësisë së Kosovës nga Beogradi.

Zoti Peleshi i shprehu homologut të tij Hulusi Akar se vendi ynë mbetet i hapur për investimet e përbashkëta në fushën e Industrisë së Mbrojtjes dhe se mirëpresim çdo ofertë serioze nga kompanitë turke në këtë fushë. Vizita zyrtare e ministrit të Mbrojtjes Niko Peleshi në Ankara, vjen në vijim të vizitës së kryeministrit Rama në fillim të këtij viti, ku u prit me nderime nga presidenti i Turqisë Recep Tayip Erdogan.

KRIJOHET REGJIMENTI I OPERACIONEVE SPECIALE

Ministri Peleshi: Ju jeni krenaria dhe dinjiteti ynë në angazhimet tona jashtë vendit

Regjimenti i Operacioneve Speciale do të jetë në prioritetet tona për plotësimin me personel, por edhe për modernizimin e teknikës dhe armatimit luftarak

Regjimenti i Operacioneve Speciale është struktura më e re dhe më elitare e Forcave të Armatosura të Shqipërisë. Regjimenti u krijua pas bashkimit të Batalionit të Forcave Speciale dhe atij Komando. Rreshtimin e parë organik të kësaj strukture, e përshëndeti ditën e enjte të javës që kaloi, datë 4 mars 2021, edhe ministri i Mbrojtjes Niko Peleshi, i cili shoqërohej nga shefi i Shtabit të Përgjithshëm të FA-së, gjeneral-major Prof. Asoc. Bajram Begaj.

Ministri Peleshi vlerësoi kontributin shumëvjeçar të dy batalioneve tashmë të bashkuar, si dhe i siguroi efektivët e tyre se do të kenë vëmendjen e Ministrisë së Mbrojtjes dhe Shtabit të Përgjithshëm për të rritur më tej kapacitetet operacionale. “Ky regjiment, pavarësisht se bëhet njësi me moshën më të re në Forcat e Armatosura, në të vërtetë ka dy formacionet tona ushtarake më të mirënjohura, më të vlerësuara dhe me një bilanc angazhimesh, kontributesh, suksesesh që na bëjnë të

gjithëve krenarë. Ju jeni krenaria dhe dinjiteti i Forcave të Armatosura në detyrimet dhe angazhimet tona jashtë vendit, duke filluar nga misionet në Irak, Afganistan dhe deri në Kosovë. Si ministër i Mbrojtjes, e ndjej për detyrë t’ju inkurajoj dhe t’ju mbështes

për ta konsoliduar më tej imazhin tuaj të mirë, kapacitetet operacionale dhe rolin tuaj, nën emrin e ri të regjimentit. Si një strukturë e re, Regjimenti i Operacioneve Speciale do të jetë në prioritetet tona për plotësimin me personel, por edhe për modernizimin

e teknikës dhe armatimit luftarak, për të mundur arritjen e standardeve dhe objektivave të caktuara. Unë ju siguroj se veçanërisht regjimentit tuaj, edhe Forca Tokësore e Forcat e Armatosura do të ketë një vëmendje të shtuar për mbështetje, përmirësime cilësore dhe motivime të tjera domethënëse.”-u shpreh ministri i Mbrojtjes.

Komandanti i parë i Regjimentit të Operacioneve Speciale u emërua kolonel Arben Zani. Nga ana e tij, kolonel Arben Zani, në ditën e emërimit të tij, muajin që kaloi falënderoi ministrin e Mbrojtjes, shefin e Shtabit të Përgjithshëm si dhe komandantin e Forcës Tokësore për besimin që kanë treguar me emërimin e tij në një strukturë të rëndësishme për FA-në siç është Regjimenti i Operacioneve Speciale. Ai garantoj se do të jetë gjithmonë në krye të punës dhe sfidave që koha do të sjellë për këtë njësi të sapo krijuar por dhe për Forcën Tokësore në tërësi.

Parlamenti miraton Projektligjin për Stërvitjen “Defender Europe 2021”

“Defender Europe 2021”, rikonfirmim i partneritetit strategjik Shqipëri-SHBA

Kuvendi i Shqipërisë miratoi ditën e hënë, më 8 mars 2021, projektligjin për zhvillimin dhe pjesëmarrjen e forcave të vendeve anëtare të Organizatës së Traktatit të Atlantikut të Veriut dhe të vendeve partnere të kësaj organizate në stërvitjen e përbashkët “Defender Europe 2021”. Projektligji u miratua me 98 vota pro, 6 kundër dhe 1 abstenim. Qëllimi i tij është të lejojë hyrjen në territorin e Republikës së Shqipërisë të 3.100 trupave ushtarake nga disa vende pjesëmarrëse në stërvitje.

Ministri i Mbrojtjes, Niko Peleshi, gjatë fjalës në seancën parlamentare, u shpreh se miratimi i projektligjit për stërvitjen “Defender Europe 2021” i cili ka 9 nene, është rikonfirmim i qartë i partneritetit strategjik që ekziston ndërmjet vendit tonë dhe SHBA-ve. Gjatë fjalës së tij në Kuvendin e Shqipërisë, Peleshi theksoi se, ky projektligj, do të kontribuojë në dobi të fuqizimit të sigurisë kombëtare të vendit tonë dhe forcimin e partneritetit strategjik Shqipëri-SHBA. Sipas tij, projektligji “Për zhvillimin dhe pjesëmarrjen e forcave të vendeve anëtare të Organizatës së Traktatit të Atlantikut të Veriut dhe të vendeve partnere të kësaj organizate në stërvitjen e përbashkët “Defender Europe 21”, ka të bëjë me një ndër stërvitjet ushtarake më të mëdha që janë zhvilluar ndonjëherë në vendin tonë.

“Stërvitja “Defender Europe 21” zhvillohet në kuadër të bashkëpunimit me palën amerikane dhe është në vazhden e partneritetit të fortë strategjik që vendi ynë ka me SHBA-në, në fushën e sigurisë dhe mbrojtjes. Komanda e Ushtrisë Amerikane në Europë (USAEUR) do të drejtojë paketën e stërvitjeve të koduar “Defender Europe 21” dhe pjesë e kësaj pakete do të jetë pjesëmarrja e forcave të vendeve aleate dhe partnere, si: Kanadaja, Bosnjë dhe Hercegovina, Kroacia, Greqia, Kosova, Mali i Zi, Maqedonia e Veriut, Britania e Madhe, Çekia, Hungaria, Rumania, Bullgaria, Gjeorgjia, Turqia etj.”,- tha Peleshi.

Qëllimi i pjesëmarrjes së Forcave të Armatosura të Republikës së Shqipërisë në këtë stërvitje do të jetë demonstrimi i aftësive të Forcave të Armatosura për të pritur, koordinuar dhe për t’u stërvitur e trajnuar me forcat amerikane dhe ato të NATO-s, në aktivitete/operacione të përbashkëta, në një ambient operacional kompleks.

“Kryefjala jonë për këtë stërvitje do të jetë “Gatishmëri, ndërveprueshmëri dhe operacionalitet” me forcat aleate, siç bëjmë prej dekadash tashmë në operacione dhe misione të NATO-s, BE-së, OKB-së, etj. Gjithashtu, me zhvillimin e kësaj stërvitjeje, synohet të testohen procedurat kombëtare në koordinimin me autoritetet e tjera të vendit për përdorimin e aeroporteve, porteve, hapësirës ajrore dhe detare, procedurat për kalim transit në territorin e vendit tonë, si dhe procedurat tona kombëtare si vend pritës”,-u shpreh ministri.

Pjesë e kësaj stërvitjeje do të jetë pjesëmarrja e forcave të vendeve aleate dhe partnere, si: Kanadaja, Bosnjë dhe Hercegovina, Kroacia, Greqia, Kosova, Mali i Zi, Maqedonia e Veriut, Britania e Madhe, Çekia, Hungaria, Rumania, Bullgaria, Gjeorgjia, Turqia etj.”

Për këtë qëllim, bëri të ditur Peleshi, para disa javësh patëm kënaqësinë të mirëprishim gjeneral Jarrard dhe të angazhoheshim me aktorët kryesorë në vend në Këshillin e Sigurisë Kombëtare. Dhe javën që vjen, një tjetër zyrtar ushtarak i lartë amerikan, gjenerali Mohan, do zhvillojë një rikunjicion mbi masat dhe përgatitjet në proces për mbajtjen e stërvitjes. Është mëse evident investimi dhe fokusi amerikan në këtë aktivitet, ku Shqipëria përbën një pjesë qendrore.

“Zhvillimi i stërvitjes dhe pjesëmarrja e një numri të madh trupash ushtarake në këtë stërvitje, do të rrisin bashkëpunimin ndërmjet vendeve. Duke realizuar me sukses angazhimet e marra përsipër në këtë projektligj, vendi ynë tregon se është i aftë të bashkëpunojë, mirëpresë dhe zhvillojë stërvitje të rëndësishme dhe me numër të madh trupash dhe mjetesh”,-theksoi ai.

Sipas tij, disa dimensione kryesore të këtij angazhimi janë: disa stërvitje me tematikë më të kufizuar dhe periudha kohore të ndryshme. Forcat Ushtarake të Republikës së Shqipërisë do të marrin pjesë me 1 mijë efektivë në komponentë të ndryshëm të stërvitjes si: stërvitjen “Immediate Response 21” (17 maj-2 qershor); stërvitjen “Saber Guardian 21” (16 maj-10 qershor) dhe në stërvitjen “Astral Knight 21” (13 maj-21 maj).

Komponent i rëndësishëm i këtyre stërvitjeve, do të jenë mjetet ajrore dhe detare, teknika dhe sistemet e armatimit që do të përdoren, ku ndër më kryesoret përmendim: 6 sisteme raketash “Patriot”; 25 mjete fluturuese: (10 avionë

F15, 2 avionë F16, 2 avionë F35, 3 avionë tip KC-135,për furnizim në ajër, 7 helikopterë për kërkim-shpëtim, 1 avion patrullimi C-130, 12 helikopterë shumërolësh dhe MEDEVAC); 1000 automjete të ndryshme (jo luftimi) transporti mallrash, personeli dhe mjete xheniere; 10 mjete detare.

Ndërkohë, pjesëmarrja e FARSH-it në këtë paketë stërvitjesh ndikon në rritjen e aftësive operacionale të trupave tanë, veçanërisht të disa prej njësive dhe reparteve tona të deklaruara në NATO. Mbajtja e kësaj stërvitje në vendin tonë është e një rëndësie strategjike. Ndërveprueshmëria, integrimi i strukturave tona dhe zhvillimi i aktivitetit të përbashkët stërvitor do të përcjellë mesazhe të shumëfishta me impakt strategjik në fushën e bashkëpunimit,

sigurisë dhe mbrojtjes.

“Përzgjedhja e Shqipërisë për zhvillimin e kësaj stërvitje, së bashku me disa vende, do të sigurojë vizibilitet të konsiderueshëm dhe besueshmëri për vendin tonë, jo vetëm në kuadër të Aleancës por edhe në kuadrin rajonal. Me shumë rëndësi do të jetë mesazhi që do të përcjellë kjo stërvitje për vendet e lëkundura të rajonit tonë, apo dhe vendet që kanë axhenda dhe interesa të ndryshëm nga ato në të cilat beson dhe është i orientuar vendi ynë dhe rajoni, “Në Orientimin Euroatlantik”. Shqipëria edhe njëherë tregon qartësisht Rolin Thelbësor që luan dhe do vijojë të luajë për të mbajtur sa më larg rivalët tanë nga rajoni i Ballkanit, të pozicionuar pa ekuivok në “Hapësirën Perëndimore”, - deklaroi Peleshi.

Në aspektin kombëtar, theksoi ai, mbajtja e stërvitjes “Defender Europe 21” në vendin tonë, do të jetë një mundësi e shkëlqyer për promovimin e vlerave të Forcave tona të Armatosura në komunitet. Kjo stërvitje do të shërbejë edhe si “promovimi” më i mirë për FARSH-in, duke dëshmuar edhe një herë se ushtarakët tanë janë pjesa më vitale e shoqërisë. Kjo është faktuar vazhdimisht, në çdo kohë, në çdo moment, sidomos në ato të këqija, siç ndodh gjatë përmbytjeve, tërmetejeve, zjarreve dhe së fundmi dhe në këtë pandemi, ku FA pritet të luajë një rol dhe në planin kombëtar të vaksinimit.

“Shpalosja e aftësive ndërvepruese dhe bashkëpunuese ndërmjet FARSH-it dhe trupave aleate, si dhe demonstrimi i kapaciteteve operacionale të FARSH-it, do të ndihmojnë të rinjtë tanë në orientimin e tyre në karrierë si dhe do të shërbejë si nxitje për bërjen e tyre pjesë të Forcave të Armatosura. Stërvitja Defender Europe, ndër të tjerash, do shërbejë dhe si një shtysë për vijimin e modernizimit të gjithanshëm të Forcave Armatosura, një proces i pandalshëm, në frymën e “Zotimit të Investimeve të Mbrojtjes”.

Në gjithë këtë aktivitet shumëdimensionalësh, ne do tregojmë një kujdes të veçantë për ambientin dhe mjedisin në afërsi të vendeve stërvitore, ku parësor mbetet bashkëpunimi me autoritetet dhe komunitetet lokale. Nga ana tjetër, duke marrë në konsideratë situatën e pandemisë, FA në koordinim të plotë me palën amerikane do të kenë pjesë të skenarit dhe aspektet e masave dhe mbrojtjes nga COVID-19, në përputhje me direktivat dhe praktikatat më të mira ndërkombëtare, si dhe legjislacionin dhe rregullat”,-deklaroi ministri Peleshi.

Ligji nuk ka efekte financiare për buxhetin e shtetit. Për sa u përket kostove financiare që mbart zhvillimi i këtyre stërvitjeve, FARSH-i ka për detyrim vendosjen në dispozicion të infrastrukturës stërvitore, mjetet tokësore, detare dhe ajrore. Shpenzimet për palën amerikane dhe vendet e tjera pjesëmarrëse, të cilat do të hyjnë në territorin e Republikës së Shqipërisë do të mbulohen nga vetë palët. Pala jonë ka detyrimin për mbulimin e shpenzimeve për forcat dhe mjetet tona pjesëmarrëse. Kosto e përafërt për pjesëmarrjen në këto stërvitje (karburant, lubrifikant) është rreth 436,712 euro. Këto kosto do të përballohen nga buxheti i alokuar për Ministrinë e Mbrojtjes për vitin 2021.

SHEFI I SHTABIT TË PËRGJITHSHËM TË FARSH, GJENERALMAJOR BAJRAM BEGAJ:

Mesazhi i 7 dhe 8 marsit për mësuesit dhe gratë që shërbejnë në FA

Mirënjohje për të gjithë mësueset, vajzat dhe gratë në uniformë të Forcave të Armatosura

Shefi i Shtabit të Përgjithshëm të FARSH, gjeneralmajor Bajram Begaj, me anë të një mesazhi u ka uruar festën e 7 marsit të gjithë mësuesve që shërbejnë në Forcat e Armatosura si më poshtë vijon: “Gëzuar festën, të gjithë mësuesve! Mirënjohje për çdo mësuese e mësues, që mësojnë e edukojnë brezat dhe ndërtojnë të parët të ardhmen tonë. Vlerësim me respekt e nderim të veçantë për të gjithë njerëzit tanë në Forcat e Armatosura, ushtarake dhe civilë, që kontribuojnë me devocion dhe përkushtim në edukimin dhe arsimimin ushtarak.”, shkruan Shefi i Shtabit të Përgjithshëm të FARSH, gjeneralmajor Bajram Begaj. Ndërkohë në Ditën Ndërkombëtare të Gruas, shefi i Shtabit të Përgjithshëm

të FARSH, gjeneralmajor Bajram Begaj, me anë të një mesazhi u ka uruar festën të gjithë grave dhe vajzave shqiptare, nënave, motrave, bashkëshorteve dhe veçanërisht vajzave dhe grave që shërbejnë në Forcat e Armatosura. “Gëzuar 8 Marsin të gjitha grave dhe vajzave shqiptare: nënave, motrave dhe bashkëshorteve. Gjithë respektet, nderimet dhe mirënjohjen për vajzat dhe gratë në uniformë të Forcave të Armatosura. Falënderim dhe përlulje përpara veprës, misionit dhe rolit tuaj madhor e fisnik në Forcat e Armatosura. Një urim dhe vlerësim i veçantë për të gjitha ato vajza e gra, që shërbejnë në operacionet dhe misionet tona ushtarake jashtë vendit.”

Integrimi i Grave në Forcat e Armatosura

Major MA. Lorena PAPA
Specialiste për bashkëpunimin
me NATO
Drejtorja e J-5/8, SHP

Barazia gjinore, një sfidë për t'u adresuar

Integrimi i grave në strukturat ushtarake meriton vëmendje të shtuar dhe mundësi të barabarta përgjatë të gjithë linjës së komandimit dhe niveleve të përgjegjësisë në Forcat e Armatosura. Vitet e fundit, Ministria e Mbrojtjes dhe Shtabi i Përgjithshëm kanë ndërmarrë hapa me vlerë në kuadrin e procesit të rekrutimit dhe rritjes së pjesëmarrjes së grave në FARSH. Pavarësisht se kanë ndodhur ndryshime të rëndësishme, përsëri ekzistojnë problematika në barazinë gjinore, kryesisht në mundësitë që ju ofrohen grave me uniformë në përparimin e tyre të mëtejshëm në karrierën ushtarake. Niveli i ulët i përfaqësimit të grave në pozicione vendimmarrëse dhe komanduese, si dhe mospërfshirja e tyre në detyra specifike (combat mision), janë indikatorë të rëndësishëm që tregojnë rëndësinë e implementimit të politikave të reja, të cilat mbështesin integrimin e grave në të gjitha sferat e veprimtarisë së Forcave të Armatosura, veçanërisht të politikave që ofrojnë mundësi të barabarta dhe gjithë përfshirje. Në këtë kuadër është shumë e rëndësishme të ndryshohet mendësia “dominuese mashkullore” dhe të kultivohet sjellja e pranimit dhe barazia gjinore, gjë që rrit angazhimin, por edhe kontributin e grave në Forcat e Armatosura. Inkurajimi i grave në angazhime operationale, përfshirja në procesin e garimit si të barabarta me burrat dhe sigurimi i eksperiencave të vlefshme drejtuese, do të rrisë shanset e përpërparimit në karrierë, duke arritur në këtë mënyrë potencialin e plotë për përfutimin mbi bazën e barazisë gjinore brenda FARSH.

Problematikat e mësipërme janë truar gjerësisht në forume dhe aktivitetet të ndryshme, por në vijimësi do të përqendrohem tek disa aspekte teorike të barazisë gjinore të fituara nga eksperiencia personale në FARSH por edhe nga njohuritë e marra në institucionet arsimore përëndimore.

Politikat e implementuara në mbështetje të integrimit gjinor

Përgjatë dekadave të fundit ka një ndryshim pozitiv në lidhje me rolin e grave në shoqërinë shqiptare në lidhje me barazinë në sfera të ndryshme të jetës politike, sociale, ekonomike, etj. Politika të veçanta janë aplikuar nga qeveria në lidhje me implementimin e perspektivës gjinore në institucionet shqiptare duke përfshirë edhe FARSH.

“Ligji mbi Barazinë Gjinore në Shoqëri” në vitin 2008, kërkonte nga qeveria dhe institucionet e tjera publike të siguronin parimet e mbrojtjes së mjaftueshme nga diskriminimi gjinor dhe të garantonte mbështetje për barazinë gjinore në shoqëri. Implementimi i këtij

ligji solli miratimin e “Strategjisë Kombëtare për Barazinë Gjinore dhe Dhunën në Familje 2011-2015”.

Për sa i përket Forcave të Armatosura, kjo strategji inkurajonte zhvillimin e politikave gjinore dhe shanseve të barabarta për gratë në pozicione vendimmarrëse/komanduese si dhe në misionet paqëruajtëse. Në shkurt të vitit 2011, gratë ushtarake shqiptare themeluan shoqatën “Gratë në Forcat e Armatosura të Republikës së Shqipërisë”. Ndër objektivat kryesorë të organizatës ishin mbështetja e përparimit të grave në karrierën ushtarake si dhe implementimi i rezolutës “Gruaja, Paqja dhe Siguria” në FARSH. Themelimi i Sektorit të Mundësive/Shanseve të barabarta në Qendrën e Personel Rekrutimit në vitin 2012, do të mbështeste më tej promovimin e barazisë dhe ofrimin e shanseve të barabartanë rekrutimin e burrave dhe grave si dhe monitorimin e politikave të ndryshme në barazinë gjinore.

“Strategjia Kombëtare dhe Plani i Veprimt mbi Barazinë Gjinore 2016-2020” ka për qëllim të eliminojë diskriminimin mbi baza gjinore, të fuqizojë rolin e vajzave dhe grave si dhe të garantojë pjesëmarrje të barabartë në vendimmarrjen politike dhe publike. Nëpërmjet akteve ligjore dhe nënligjore të cilat rrjedhin nga

kjo strategji, Ministria e Mbrojtjes dhe Shtabi i Përgjithshëm, synojnë të arrijnë një nivel përfaqësimi prej 15 përqind të grave nën uniformë, si dhe të mbështesë promovimin e tyre në gradë dhe karrierë.

Përgjatë procesit të pranimit të grave në Forcat tona të Armatosura, zyrtarisht që prej vitit 1967, (një arritje për t'u vlerësuar duke marrë në konsideratë se Akademia e West Point në SHBA ka pranuar studente gra vetëm në vitin 1975), është për t'u vlerësuar fakti që në vitin 2016 një oficerë grua, Manushaqe Shehu, është promovuar në gradën e lartë “gjeneralbrigade”. Ndërkohë në vitin 2020, numri total i grave ushtarake, që shërbenin në FARSH ishte 826 ose 14.1 përqind e numrit të përgjithshëm të personelit ushtarak. Nga këto, 38 ushtarake mbanin pozicione komanduese si komandante dhe Zv.Komandate toge, dhe 5 oficerë ushtronin detyra drejtuese apo vendimmarrëse si Zv. Shef Shtabi, Drejtor/Zv.Drejtor Drejtorie, Zv. Atashe Ushtarak dhe Zv. Shef Shtabi Logjistik në KFOR. Megjithatë, përqindja që gratë zënë në numrin e përgjithshëm të personelit në FARSH (14.1 %) është për tu vlerësuar në raport me përqindjen që ato zënë në vendet anëtarë të NATO-s, sipas raportit të vitit 2018 përqindja shkon në 11.3 %.

Ndikimi shoqëror në kulturën ushtarake

Duke qene se Forcat e Armatosura janë pjesë e shoqërisë ku jetojmë të gjitha ndryshimet në këtë organizatë janë edhe reflektime të tendencës ndryshuese të shoqërisë. Një shoqëri shqiptare e dominuar ndër vite nga burrat, padyshim ka influencuar edhe në kulturën e përgjithshme në Forcat e Armatosura. Zbutja e ndikimit të kulturës mashkullore të jashtme do të vijoje të jetë një sfidë për FA. Kërkohet ndryshimi i mentalitetit brenda FA në interes të krijimit dhe zhvillimit të një klimë më e favorshme për barazinë gjinore pa dëmtuar kohezionin dhe efikasitetin operacional. Për të bërë ndryshime të qëndrueshme e afatgjata nevojitet mbështetje gjithëpërfshirëse, individuale, familjare, politike dhe e lidershipit ushtarak.

Pavarësisht dallimeve biologjike gjinore, të gjithë aftësitë e tjera si: etika në punë, kapacitetet intelektuale dhe drejtimi (leadership), forca, guximi dhe kurajo, janë elementë të cilët zhvillohen nëpërmjet eksperiencës, edukimit e trajnimit. Krijimi i shanseve të barabarta midis femrave dhe meshkujve në FA për të punuar, dhe për të fituar eksperiencën e nevojshme në funksione të rëndësishme nënjësitë operationale, do të mbështeste përparimin e grave në karrierë dhe integrimin e mëtejshëm të tyre në strukturat ushtarake. Edhe pse procesi i integrimit të grave në detyra specifike (combat mission) has në rezistencën e klimës mashkullore, ka ardhur koha për të bërë ndryshime graduale në këtë drejtim.

Në lidhje me çështjet e barazisë gjinore, kam patur rastin të mbroj masterin shkencor në Kolegjin e Komandës dhe Shtabit të Përgjithshëm në SHBA në vitin 2019 (<https://cgsc.contentdm.oclc.org/>). Me modesti do të rekomandoja që disa nga konkluzionet e këtij studimi të konsideroheshin nga lidershipi civil dhe ushtarak në FA si më poshtë:

Ministria e Mbrojtjes dhe Shtabi i Përgjithshëm i FA duhet të të parashikojnë politika më të mira në lidhje me procesin e avancimit në karrierë të grave, si dhe mundësinë e emërimit në funksione të rëndësishme të cilat mundësojnë përparimin drejt gradave të larta dhe madhore njëllorj si kolegët e tyre meshkuj. Përgatitja dhe promovimi i grave në funksione drejtuese do të shërbente si model suksesi (role model) për brezat e rinj, nëpërmjet të

cilit do të kuptoheshin të mirat, pëfitimet por edhe përgjegjësitë e të qenit pjesë e strukturave ushtarake. Është e kuptueshme që brezat e rinj nuk dotë donin të angazhoheshin në strukturat ushtarake, nëse ata do ti shihnin këto struktura si limituese në të drejtat e tyre për zhvillim. Hartimi i dokumentave për barazinë gjinore do të mbetet gjithmone “në letër” nëse brezi i ri nuk sheh shembuj konkret suksesi të grave ushtarake në role vendimmarrëse; Institucionet arsimore ushtarake (Akademinë e Forcave të Armatosura), krahas të tjerash, duhet të adresojnë edhe sfidat komplekse të drejtimit dhe komandimit në FARSH, duke përfshirë në këtë proces edhe rolin e grave ushtarake. Nevojitet të përdoren materiale dhe burime të cilat do të ndikojnë në njohjen e realitetit dhe përmirësimin e klimës në njësitë ushtarake, e më tej ndërtimin e një kohezioni në njësitë ku burrat dhe gratë shërbejnë së bashku; Ngritja e një bordi këshillues për gratë në nivel strategjik (Shtabi i Përgjithshëm) i cili të orientojë dhe të monitorojë integrimin gjinor në FA. Parashikimi në strukturat operationale të FARSH i një pozicioni si këshillues gjinor do të ndikonte në aktivitetin e përditshëm, por edhe nivelin e pjesëmarrjes së grave si pjesë e operationeve që FA zhvillon në interes të paqes në botë; Organizimi në njësitë dhe repartet e FARSH e aktiviteteteve specifike ku gratë ushtarake mund të shkembyjnë eksperiencat dhe diskutojnë mbi sfidat që hasin në realitetin e përditshëm.

Nga kontigjenti i të rinjve dhe të reja që FARSH rekruton sot do të dalin nënoficerët dhe oficerët e të nesërme. Profesionit i ushtarakut, me kompleksitetin që e karakterizon, nuk mund të përballojë përjashtimin e 50 përqindëshit të gjeneratës së re dhe përsëri të ketë luksin të rekrutojë më të mirët që vëndi ynë mund të ofrojë. Rekrutimi duhet të orientohej jo vetë në rritje të përqindjes së grave në strukturat ushtarake, por edhe tek ofrimi i cilësive më të mira, edukimit dhe karrierës së barabartë për të gjithë pjesëtarët e shoqërisë shqiptare, të cilët aspirojnë t'i shërbejnë atdheut.

Barazia gjinore nuk është një koncept i ri në shoqërinë njerëzore, por në kushtet aktuale mbetet një sfidë për tu adresuar, dhe ndoshta kësaj sfide do ti shkonte për shtat thënia e zgjuar e një zonje të njohur, si model i suksesit femëror, Margaret Thatcher: “If you want something said, ask a man; if you want something done, ask a woman.”

Intervistoi: MIMOZA GOLIKJA

Qendra Kombëtare e Kërkim-Shpëtimit është një strukturë relativisht e re në Ministrinë e Mbrojtjes, por me një përgjegjësi të madhe shtetërore. Kjo për faktin se Shërbimi i Kërkim-Shpëtimit(SAR) është një shërbim civil, por gjithashtu është struktura përgjegjëse për kërkim-shpëtimin në Republikën e Shqipërisë, domosdoshmëri për bashkëpunimin, komunikimin dhe koordinimin efektiv, që aktivizohet gjatë aksidenteve ajrore dhe detare kur jeta e njerëzve është në rrezik real. Shërbimi i Kërkim-Shpëtimit në Republikën e Shqipërisë është një shërbim i ngritur mbi bazën e konventave ndërkombëtare për kërkim-shpëtimin, në të cilat Shqipëria aderon. Për të mësuar më tepër rreth kësaj qendre po sjellim në faqet e shtypit ushtarak intervistën me kolonel Figjiri Hoxha, Kryetar i QKKSH.

Zoti Kolonel, ju keni kryer një sërë detyrash gjatë karrierës tuaj ushtarake, deri në mbërritje të detyrës aktuale, Kryetar i Qendrës Kombëtare të Kërkim-Shpëtimit. Para se të fillojmë këtë intervistë për gazetën “Ushtria”, mund të na thoni diçka për karrierën tuaj?

Ju faleminderit për këtë intervistë dhe për vëmendjen e shtypit ushtarak për Qendrën Kombëtare të Kërkim-Shpëtimit. Kam lindur në Elbasan në vitin 1969 dhe në vitin 1987 përfundova Shkollën e Mesme Ushtarake “Skënderbej”, në Tiranë dhe më pas kam kryer studimet në Fakultetin Gjitharmësh pranë Akademisë Ushtarake “Skënderbej”, Tiranë. Jam titulluar oficer aktiv në specialitetin “Këmbësori” në vitin 1991. Para se të merrja detyrën e kryetarit të Qendrës Kombëtare të Kërkim-Shpëtimit, kam kryer detyrën e shefit të Degës së Operacioneve dhe Stërvitjes në Komandën e Forcës Tokësore. Gjatë karrierës sime ushtarake, kam shërbyer në pozicione të ndryshme në Forcat e Armatosura, si shef i Departamentit të Operacioneve në Akademinë e Forcave të Armatosura; atashe ushtarak i Republikës së Shqipërisë i akredituar në Republikën e Kosovës, në Republikën e Maqedonisë së Veriut, në Mal të Zi dhe në Bosnje-Hercegovinë; shef Shtabi në Policinë Ushtarake; komandant batalioni në Regjimentin Komando; shef i Degës së Zbulimit në Komandën e Forcës Tokësore; specialist i zbulimit taktik në Brigadën e Reagimit të Shpejtë, si dhe detyra të tjera në strukturat e Forcave të Armatosura. Kam ndjekur kualifikime dhe specializime të ndryshme në fushën ushtarake, në institucionet arsimore brenda dhe jashtë vendit. Kam përfunduar Kursin e Lartë të Oficerit në shkollën e Komandës dhe Shtabit të Përgjithshëm pranë Akademisë së Forcave të Armatosura; Kursin e Zbulimit Taktik në Shtetet e Bashkuara të Amerikës, Kursin Bazë të Oficerit në shkollën e Këmbësorisë në Turqi si dhe kurse të ndryshme funksionale. Kam kryer dy dislokime në misionet ndërkombëtare, si përfaqësues i lartë ushtarak, pranë kontingjentit të Forcave të Armatosura të Republikës së Shqipërisë në Çad, dhe në Afganistan si oficer shtabi në Degën e Operacioneve dhe Stërvitjes në Komandën e Bashkuar të ISAF. Kam përfunduar “Masterin Shkencor në Fushën e Sigurisë dhe të Mbrojtjes”, pranë Akademisë Ushtarake “Skënderbej”, Tiranë. Jam vlerësuar me medalje të ndryshme për arritje gjatë karrierës ushtarake dhe flas rrjedhshëm gjuhën angleze dhe turke. Jam i martuar dhe kam dy fëmijë.

CV-ja juaj është shumë e pasur dhe me po kaq shumë detyra në strukturat e Forcave të Armatosura, si brenda dhe jashtë vendit. Si e shikoni detyrën aktuale të Kryetarit të Qendrës Kombëtare të Kërkim-Shpëtimit?

Po. Gjatë karrierës time ushtarake, vërtet kam kryer detyra të shumta e mjaft të rëndësishme, por detyra aktuale e kryetarit të Qendrës Kombëtare të Kërkim-Shpëtimit, është një detyrë ku unë ndjem më tepër i vlerësuar, është një detyrë me përgjegjësi kombëtare, detyrë që kërkon impenjim në çdo kohë, por edhe detyrë që të jep kënaqësi kur shikon se falë veprimit e koordinimit të shpejtë dhe në kohë nga struktura që drejton ke shpëtuar jetë njerëzish.

Qendra Kombëtare e Kërkim-Shpëtimit është një strukturë relativisht e re, si qendër, por me një përgjegjësi të madhe shtetërore. Mund të na thoni diçka për historikun, misionin dhe përgjegjësitë e kësaj qendre?

Kërkim-shpëtimi, detyrimi ndërkombëtar dhe shtetëror shqiptar

Intervistë me kryetarin e Qendrës Kombëtare të Kërkim-Shpëtimit, kolonel Figjiri Hoxha

Struktura përgjegjëse për kërkim-shpëtimin në Republikën e Shqipërisë me emra të ndryshëm, herë si sektor e herë si qendër ka funksionuar që nga vitet 90. Në vitin 1991 Republika e Shqipërisë aderon në Konventën e Çikagos (Konventa Ndërkombëtare e Avionit Civil). Në vitin 1999 me VKM nr.3, datë 7.1.1999 “Për krijimin dhe funksionimin e shërbimit në fushën e kërkim-shpëtimit (SAR) të avionëve në rast aksidentesh ajrore”, krijohet shërbimi i kërkim-shpëtimit. Në vitin 2002 krijohet Zyra e Kushtimit-Lajmërimit në përbërje të Qendrës së Bashkuar Operacionale si domosdoshmëri për bashkëpunimin, komunikimin dhe koordinimin efektiv me Qendrat Operacionale homologe. Në vitin 2003 Republika e Shqipërisë aderon në “Konventën ndërkombëtare për kërkim-shpëtimin në det”. Në vitin 2004 lidhur me disa probleme e shqetësime që kishin lindur për mbulimin e koordinimit të operacioneve të kërkim-shpëtimit dhe sigurimin e komandim-kontrollit pa ndërmjetësim, me urdhër të Ministrit të Mbrojtjes, u ngrit një grup pune për riorganizimin e shërbimit të kërkim-shpëtimit (SAR) në Forcat e Armatosura. Ky grup pune, pasi shqyrtoi dhe analizoi të gjitha të dhënat e veprimtaritë e strukturave të kërkim-shpëtimit, propozoi që në Qendrën e Bashkuar Operacionale, të ngrihet Sektori (Qendra) e Koordinim-Shpëtimit (RCC), propozim i cili u miratua. Në vitin 2005 u bë zhvendosja e RCC nga Rinasia në ambientet e QBO-së. Në vitin 2007 krijohet Sektori i Kërkim-Shpëtimit në vartësi të Qendrës Operacionale të Mbrojtjes. Në vitin 2009 suprimohet Qendra Operacionale e Mbrojtjes dhe organizohet Qendra e Bashkuar Operacionale, në përbërje të së cilës krijohet Sektori i Koordinim-Shpëtimit. Në vitin 2011 miratohet Ligji nr 10345, datë 23.06.2011, “Për shërbimin e kërkim-shpëtimit në Republikën e Shqipërisë”. Në vitin 2012, del VKM nr 372, datë 16.10.2012 “Për organizimin dhe funksionimin e Qendrës Kombëtare të Kërkim-Shpëtimit”. Në vitin 2014, u bë riorganizimi i Qendrës së Bashkuar Operacionale dhe në vartësi të saj u krijua Qendra Kombëtare e Kërkim-Shpëtimit. Në vitin 2016, me urdhër të Kryeministrit nr 158, datë 26.10.2016 “Për miratimin e Strukturës dhe Organikës së QKKSH” dhe me urdhër të Ministrit të Mbrojtjes nr 1161, datë 24.11.2016 “Për organizimin e QKKSH”, Qendra Kombëtare e Kërkim-Shpëtimit del si strukturë më vete. Aktualisht Qendra Kombëtare e Kërkim-Shpëtimit është organizuar dhe funksionon si strukturë në varësi të drejtpërdrejtë të Ministrit të Mbrojtjes.

Shërbimi i Kërkim-Shpëtimit, ku dallon ai nga emergjencat civile?

Shërbimi i Kërkim-Shpëtimit(SAR) është një shërbim civil, por, në shumë raste, ai ndërrohet me emergjencat civile. Baza ligjore ndërkombëtare e ka përcaktuar qartë misionin

e shërbimit SAR, raportin e tij me sovranitetin kombëtar, si dhe hierarkinë e drejtimit dhe koordinimit gjatë operacioneve SAR. Shërbimi SAR është një shërbim pasiv dhe i organizuar që qëndron në gatishmëri 24/7. Në ndryshim nga emergjencat civile, aktivizohet kur gjatë aksidenteve ajrore dhe detare jeta e njerëzve është në rrezik real dhe kalon përsëri në sistem pasiv kur jetët njerëzore janë shpëtuar ose kur nuk ka më shpresë për të mbijetuar. Natyrisht, shpesh ndodh që gjatë emergjencave civile të aktivizohet sistemi dhe të kryhen operacione SAR.

Thatë që Shërbimi i Kërkim-Shpëtimit është një detyrim ndërkombëtar, si ta kuptojmë këtë?

Shërbimi i Kërkim-Shpëtimit në Republikën e Shqipërisë është një shërbim i ngritur mbi bazën e konventave ndërkombëtare për kërkim-shpëtimin (Konventa e Çikagos dhe ajo e Hamburgut) të cilat janë ratifikuar nga shteti shqiptar. Republika e Shqipërisë aderon në këto konventa, ka zonën e saj të përgjegjësisë dhe ka mjaft detyrime ligjore. Në hapësirën territoriale kombëtare, tokësore dhe detare, shteti ka detyrimin ligjor të organizojë një shërbim SAR efektiv. Në këtë hapësirë, autoriteti i drejtimit të operacioneve SAR është i padelegueshëm ndaj një shteti tjetër, pasi shteti ka juridiksion të plotë jo vetëm në tokë, por edhe në detin e brendshëm dhe atë territorial. Po ashtu, në zonën e përgjegjësisë të SAR-it, jashtë hapësirës kombëtare, autoriteti i drejtimit operacional të shtetit është i padelegueshëm, në përputhje me marrëveshjet e arritura ndërkombëtare dhe si një detyrim ndërkombëtar. Operacionet SAR janë shumë komplekse, sensitive dhe që kërkojnë angazhimin e menjëhershëm të kapaciteteve kombëtare SAR, për të kërkuar, gjetur, shpëtuar dhe evakuuar persona në rrezik serioz për jetën, kudo dhe pa dallim statusi social, prandaj është e domosdoshme që të konsolidojmë më tej qendrën dhe shërbimin e kërkim-shpëtimit në Republikën e Shqipërisë, si dhe të vijnë realizimin me sukses të detyrimeve ndërkombëtare të Republikës së Shqipërisë dhe detyrimin kombëtar që ka Ministria e Mbrojtjes dhe Shtabi i Përgjithshëm i FA-ve për këtë shërbim.

A ka Qendra Kombëtare e Kërkim-Shpëtimit struktura vartëse operacionale për kryerjen e operacioneve të kërkim-shpëtimit?

Jo. QKKSH nuk ka struktura operacionale në vartësi të saj për kërkim-shpëtim. Janë Forcat e Armatosura, institucionet shtetërore si dhe subjektet private, që sa herë u kërkohet ndihmë nga Qendra Kombëtare e Kërkim-Shpëtimit, janë të detyruara të ofrojnë atë në njerëz dhe në mjete. Në bazë të ligjit nr.10435, datë 23.06.2011, “Për shërbimin e kërkim-shpëtimit

në Republikën e Shqipërisë” Ministria e Mbrojtjes (Forcat e Armatosura), Ministria e Brendshme, ministria përgjegjëse për punët publike dhe transportin, ministria përgjegjëse për mjedisin, pyjet dhe administrimin e ujërave kanë detyrim të mbështesin me kapacitetet e tyre operacionet e kërkim-shpëtimit. Shefi i Shtabit të Përgjithshëm të Forcave të Armatosura është Koordinatori Kombëtar i Kërkimit dhe Shpëtimit (KKKSH) në Republikën e Shqipërisë dhe drejton operacionet e kërkim-shpëtimit nëpërmjet Qendrës Kombëtare të Kërkim-Shpëtimit. Forcat Ajrore të Republikës së Shqipërisë janë Koordinator Kombëtar Ajror i Kërkim-Shpëtimit (KKAKSH) dhe drejton operacionet nëpërmjet Qendrës Kombëtare Ajrore të Kërkim-Shpëtimit. Roja Bregdetare është Koordinator Detar i Kërkimi-Shpëtimit (KKDKSH) dhe drejton operacionet nëpërmjet Qendrës Kombëtare Detare të Kërkim-Shpëtimit. Strukturave të tjera të vendosura në vartësi operacionale sipas Planit Kombëtar të Kërkim-Shpëtimit, afrojnë ndihmën e tyre në forca e në mjete.

Cilat janë prioritetet e punës së QKKSH për vitin 2021 e në vazhdim?

Një nga detyrat prioritare për vitin 2021 është ndjekja dhe zbatimi i detyrimeve të Planit Kombëtar të Kërkim-Shpëtimit në Republikën e Shqipërisë, miratuar me VKM nr.729, datë 13.11.2019, “Për miratimin e Planit Kombëtar të Kërkim-Shpëtimit në Republikën e Shqipërisë dhe Planit të Veprimit të tij”. Miratimi i Planit Kombëtar të Kërkim-Shpëtimit nga qeveria, ishte një arritje e rëndësishme në konsolidimin dhe mirë funksionimin e shërbimit të kërkim-shpëtimit në Republikën e Shqipërisë, pasi në të përcaktohen saktësisht përgjegjësitë dhe detyrimet e strukturave shtetërore përgjegjëse për kërkim-shpëtimin në Republikën e Shqipërisë, për të vepruar në rastet e emergjencave SAR. Plani i veprimit për zbatimin e Planit Kombëtar të Kërkim-Shpëtimit përmban 9 (nëntë) rubrika me rreth 70 (shtatëdhjetë) masa të shtrira për realizim në një periudhë kohore gjashtëvjeçare (2019-2025) si: Organizimi i shërbimit SAR, nënshkrimi dhe ratifikimi i marrëveshjeve dhe konventave ndërkombëtare SAR, rishikimi dhe hartimi i procedurave operacionale SAR, ngritja e infrastrukturës për shërbimin SAR, sigurimi i burimeve njerëzore SAR dhe trajnimi i tyre, modernizimi i pajisjeve SAR, stërvitja e strukturave SAR, monitorimi i zbatimit të planit kombëtar e raportimi si dhe detyra të tjera.

Zoti Kryetar, diçka më konkrete ku do të përqendrohet puna juaj gjatë vitit 2021?

E thashë edhe më lart detyrat janë të shumta por për këtë vit synojmë të hartojmë një manual kombëtar gjithëpërfshirës për shërbimin e kërkim-shpëtimit, që është dhe një detyrim i Ministrisë së Mbrojtjes nga Plani Kombëtar i Kërkim-Shpëtimit. Ky manual do t'i përgjigjet situatës aktuale dhe nevojave në fushën e kërkim-shpëtimit. Për këtë qëllim kanë filluar procedurat për ngritjen e grupit të punës dhe grupit mbështetës për hartimin e Manualit të Kërkim Shpëtimit në Republikën e Shqipërisë dhe besoj se nga fundi i vitit do të kemi një manual SAR kombëtar. Hartimi i Manualit të Kërkim-Shpëtimit në Republikën e Shqipërisë do të jetë në përputhje me kërkesat e ICAO dhe IMO, duke marrë si model manualit IAMSAR. Grupi i punës do të bashkëpunojë dhe do të kërkojë asistencë nga specialistë të Mbrojtjes Civile, Mbrojtjes ndaj Zjarrit, Urgjencës Mjekësore, Policisë së Shtetit dhe Policisë së Kufirit dhe Migracionit etj. Gjithashtu do të kërkohet asistencë nga specialistë të JRCC-ve të vendeve fqinje, specialistë të ICAO dhe IMO, për sigurimin e literaturës së nevojshme, dhe asistencë teknike. Trajnimi personelit/njësitë të institucioneve shtetërore të deklaruara për kërkim-shpëtim (SAR) është një nga detyrat kryesore të Planit të Veprimit për zbatimin e Planit Kombëtar të Kërkim-Shpëtimit dhe njëkohësisht prioritet i QKKSH-së. Me qëllim rritjen e nivelit profesional të kapaciteteve të deklaruara për kërkim-shpëtim, Qendra Kombëtare e Kërkim-Shpëtimit ka ngritur një grup pune, për të bërë rishikimin dhe hartimin e programeve/moduleve të unifikuara të trajnimit dhe kualifikimit të per-

sonelit/njësitë të deklaruara për kërkim-shpëtim (SAR).Edhe këto module do të jenë në përputhje me kërkesat e manualeve IAMSAR (ICAO/IMO), “International Aeronautical and Maritime Search and Rescue” dhe direktivave të dhëna për këtë qëllim Bashkëpunimi dhe koordinimi me strukturat ushtarake dhe ministritë e linjës, entet shtetërore dhe ato private, të cilat disponojnë kapacitete SAR, me qëllim njohjen e përgjegjësiave dhe të detyrimeve nga ana e tyre, si dhe marrja e masave për përmirësimin e bashkëpunimit për përdorimin e strukturave operacionale të përbashkëta në përgjigje të situatave dhe zhvillimin e operacioneve SAR është një prioritet tjetër i Qendrës Kombëtare të Kërkim-Shpëtimit për vitin 2021 e në vijim. Qendra kombëtare e Kërkim-Shpëtimit ka patur dhe ka një bashkëpunim të ngushtë në fushën e kërkim-shpëtimit me Forcën Ajrore, Rojën Bregdetare/QNOD, Forcën Tokësore, Komandën Mbështetëse, Autoritetin e Avionit Civil, Drejtorinë e Përgjithshme Detare, Policinë e Shtetit, Policinë Kufitare dhe Emigracionit, pushtetin lokal, si dhe me Qendrat Rajonale të Koordinim-Shpëtimit(JRCC/ARCC/MRCC) të vendeve fqinje. Në zbatim të Planit të Koordinimit dhe Bashkëpunimit të QKKSH-së me strukturat e FA-së, institucionet shtetërore, pushtetin vendor dhe entet private për kërkim-shpëtim të miratuar nga ministri i Mbrojtjes, QKKSH ka zhvilluar disa aktivitete koordinimi dhe bashkëpunimi në fushën e kërkim-shpëtimit me Forcën Tokësore, Forcën Detare, Forcën Ajrore, QNOD, Drejtorinë e Përgjithshme Detare dhe Policinë Kufitare e të Migracionit në Durrës, Albcontrol dhe Aeroportin e Rinasit. Qëllimi i këtyre aktiviteteve ishte bashkëpunimi dhe koordinimi me strukturat ushtarake, entet shtetërore dhe ato private, të cilat disponojnë kapacitete SAR, njohja e përgjegjësiave dhe detyrimeve nga ana e tyre, si dhe marrja e masave për përmirësimin e bashkëpunimit për përdorimin e strukturave operacionale të përbashkëta në përgjigje të situatave dhe zhvillimin e operacioneve SAR.

Meqënëse po flasim për bashkëpunimin, si është ky bashkëpunim me strukturat homologe të vendeve fqinje dhe me organizatat ndërkombëtare të lundrimit ajror dhe detar?

Do të flisja dhe për këtë problem, pasi detyrimet tona janë në kuadrin e sistemit global të kërkim-shpëtimit dhe kursesi nuk mund të kryhen të izoluara. Mund të them sot për një bashkëpunim të shkëlqyer me Qendrën e Kontrollit të Misionit Satelitor në Bari, Itali (ITMCC) për marrjen, transmetimin dhe procedimin e sinjalit të “alarmit”, duke realizuar me sukses të gjitha radio-komunikimet dhe shkëmbimet e informacionit me këtë qendër. Qendra Kombëtare e Kërkim-Shpëtimit, duke u bazuar në aktet ligjore, konventat ndërkombëtare dhe kërkesat e manualit IAMSAR (International Aeronautical and Maritime Search and Rescue Manual) ka përgatitur draft-marrëveshjen midis Republikës së Shqipërisë dhe Republikës së Maqedonisë së Veriut për kërkim-shpëtimin, draft i cili po ndjek procedurat e nënshkrimit dhe do të jetë dhe si bazë edhe për marrëveshjet e tjera me vendet fqinje si Greqinë, Malin e Zi etj. Për theksuar është pjesëmarrja e Qendrës Kombëtare të Kërkim-Shpëtimit në telekonferenca dhe webinarë të zhvilluara nga ICAO. Vetëm gjatë vitit 2020 ne morëm pjesë në 4 telekonferenca në Webex të zhvilluara nga ICAO EUR SAR/TF. Po ashtu ICAO, për shkak të situatës COVID -19, zhvilloi një seri Webinarësh 5 (pesë) për veprimtari të ndryshme kërkimi dhe shpëtimit në rajonin e Europës ku QKKSH ishte pjesëmarrëse aktive në to.

Duke përfunduar, cilat janë projektet tuaja për të ardhmen?

Personalisht do të punoj me të njëjtin përkushtim si deri tani. Prioritet i punës time dhe i stafit që unë drejtoj, do të jetë forcimi i rolit të Qendrës Kombëtare të Kërkim-Shpëtimit (QKKSH) si struktura kryesore e menaxhimit të operacioneve të kërkim-shpëtimit nëpërmjet rritjes së bashkëpunimit dhe ndërveprimit me institucionet brenda dhe jashtë vendit në përputhje me kërkesat e Planit Kombëtar të Kërkim-Shpëtimit.

Në kuadër të bashkëpunimit dypalësh me Francën

Në kuadër të bashkëpunimit dypalësh me Francën, nga data 7-10 mars 2021 anija franceze e klasit Loire (BSAM-Bâtiments de Soutien et d'Assistance Métropolitains) ka zhvilluar vizitë në Portin Detar Vlorë dhe në bazën detare në Pashaliman. Qëllimi i kësaj vizite ishte shkëmbimi i eksperiencës dhe njohja me metodat e reja luftarake detare. Anija franceze u prit në port nga shefi i Shtabit të Flotiljes Detare, kapiten i rangut III Ilir Çobo, atasheu ushtarak francez, kolonel Fabrice Duda dhe kuadro të Flotiljes Detare.

Pas bregëzimit dhe urimit të mirëseardhjes nga pala shqiptare, komandanti i anijes kapiten i rangut III Thomas Chabous ftoi në bordin e anijes komandantin e Flotiljes Detare, kapiten i rangut II Sabri Gjinollari, ku e njohu ata me misionin dhe detyrat që kryen anija e klasit Loire.

Anija u vizitua gjithashtu nga ambasadorja franceze Elisabeth Barsacq, atasheu ushtarak kolonel Fabrice Duda në vendin tonë, të cilët së bashku me komandantin e anijes vijuan vizitën në bashki, si dhe bazën detare në Pashaliman. Në bashki ata u pritën nga kryetari i saj Dritan Leli, i cili i njohu me qytetin dhe potencialin turistik të tij.

Në vizitën e tyre në bazën detare në Pashaliman ata u pritën nga komandanti i Flotiljes Detare kapiten i rangut II Sabri Gjinollari dhe oficerë të shtabit. Miqtë francezë u njohën me strukturën, misionin, zhvillimin dhe modernizimin e deritanishëm të Forcës Detare. Anija e klasit Loire A-602, është e gjatë 70,3 metra dhe ka një tonazh rreth 2960 ton. Ajo u largua nga vendi ynë më datë 10 mars 2021. Anijet e klasës Loire ose të ndihmës metropolitane (BSAM), të quajtura anije të ndihmës dhe det të hapur (BSAH) është një anije mbështetëse për Marinën Franceze, e prodhuar nga "Kership", një ndërmarrje e përbashkët e krijuar në 2013 nga Piriou (55%) dhe DCNS (45%).

Anija franceze (BSAM) Loire zhvillon vizitë në Portin Detar Vlorë

Anija e klasit Loire A-602, është e gjatë 70,3 metra dhe ka një tonazh rreth 2960 ton

Shkëmbim personeli në mësimdhënie me interes të përbashkët

AFA marrëveshje me Universitetin "Marin Barleti"

Në Rektoratin e AFA-së, Komandanti i Akademisë së Forcave të Armatosura Gjeneral brigade Albert Mullai dhe Znj. Esmeralda Hasani, përfaqësuese e Universitetit "Marin Barleti", nënshkruan më 3 mars 2021, marrëveshje bashkëpunimi në fushën e arsimit të lartë dhe kërkimit shkencor. Marrëveshja e nënshkruar parashikon ndër të tjera, shkëmbim të personelit akademik për mësimdhënie në lëndët e modulet me interes të përbashkët, programe studimi të përbashkëta, kualifikim të personelit akademik, nëpërmjet organizimit të seminareve, workshop-eve, konferencave shkencore, udhëheqjeve shkencore, shfrytëzimin e bibliotekave nga personeli akademik dhe studentët e dy institucioneve, etj.

BATALIONI I I KËMBËSORISË SË VAUT TË DEJËS

Normalizohet situata e përmbytjeve në Shkodër

Uji në fshatrat e njësive administrative Dajç dhe Ana e Malit, në bashkinë e Shkodrës është tërhequr plotësisht. Kjo ka bërë që trupat dhe mjetet e batalionit të I të këmbësorisë të Vaut të Dejës dhe ato të batalionit të Mbështetjes Rajonale, që ndihmuan për gati dy muaj lëvizjen e banorëve, të tërhiqen në repartet e tyre. Agjencia Kombëtare e Mbrojtjes Civile në bashkëpunim me prefektin e qarkut, bashkinë e Shkodrës dhe organizatat humanitare po vijnë ndihmën për fermerët e prekur nga përmbytjet. Së fundmi u dorëzuan 10 ton koncentrat, duke e çuar në 50 ton sasinë e ushqimit për bagëtitë, të shpërndarë gjatë dy muajve të fundit në zonën e nën-Shkodrës. Më herët Forcat e Armatosura kanë transportuar nga Rezervat Materiale të Shtetit rreth 700 pako ushqimore, të cilat iu janë shpërndarë në koordinim me bashkinë e Shkodrës, familjeve më në nevojë.

Përveç evakuimit të disa familjeve

dhe gjëse së gjallë, trupat e batalionit të I të këmbësorisë kanë shpërndarë edhe ujë të pijshëm për banorët. Agjencia Kombëtare e Mbrojtjes Civile vijon koordinimin me pushtetin lokal dhe organizatat humanitare për të ndihmuar banorët e zonës të përballojnë sa më lehtë dëmet e shkaktuara nga përmbytjet.

imin me pushtetin lokal dhe organizatat humanitare për të ndihmuar banorët e zonës të përballojnë sa më lehtë dëmet e shkaktuara nga përmbytjet.

Forca Tokësore, paraqiten rekrutët e rinj për stërvitje

Në datën 1 Mars, Forca Tokësore priti rekrutët e rinj, të cilët do të kryejnë kursin e Stërvitjes Individuale Bazë. Ky kurs do të kryhet në batalionin e parë, Shkodër dhe në batalionin e tretë të këmbësorisë, Berat. Në të dy batalionet do të stërviten 102 rekrutë, ku 6 prej tyre janë femra. Pasi është zbatuar protokollin e masave higjieno-sanitare për parandalimin e COVID-19, këto dy reparte akomoduan rekrutët e rinj të cilët do të trajnohen për një periudhë tre mujore. Ky kurs do të zhvillohet nga personeli i batalioneve në ambientet dhe poligonet e reparteve të Forcës Tokësore. Forca Tokësore do të japë kontributin e saj në edukimin e brezit të ri të rekrutëve duke dhënë përvojën e saj të fituar në misione dhe trajnime.

Nuk ka perënduar koha e Historisë Ushtarake

Historia ushtarake shqiptare për Skënderbeun

PROF. ASOC. DR. BERNARD ZOTAJ

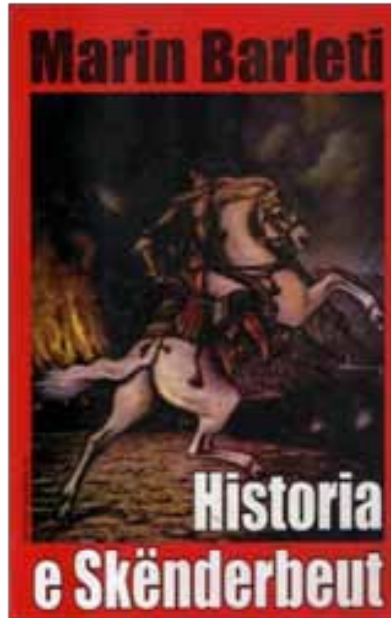
Marin Barleti, historiani i parë ushtarak shqiptar

Dëshmia dhe trashëgimia e parë, që shënon zanafillën e Historisë Ushtarake Shqiptare, ndonëse jo e mirëfilltë, vjen pikërisht nga Mesjeta, nga epoka më e ndritur e historisë luftarake të Shqipërisë, nga koha e Gjergj Kastriotit Skënderbeut. Marin Barletit, vlerësohet pa mëdyshje historiani i parë ushtarak shqiptar. Ai shfaqet me një botim unik, pa asnjë diskutim brilant, që përmban betejat fitimtare të Ushtrisë Shqiptare të krijuar nga Lidhja Shqiptare e Lezhës, më 2 mars 1444. Autori ishte një prift me origjinë nga Shkodra, i vendosur në Itali pas rënies së Shkodrës dhe pushtimit të saj nga osmanët. Barleti u bë shumë shpejt i njohur në tërë Evropën. Ai i bëri një shërbim të madh Shqipërisë dhe luftës së saj kundër osmanëve jo vetëm në mbrojtje të saj, por të vetë qytetërimit evropian.

Libri e bëri të njohur pothuajse në tërë botën Skënderbeun, heroin kombëtar shqiptar, si strateg dhe komandant të një ushtrie të vogël, por fitimtare, kundër ushtrive të fuqisë më të madhe të kohës, si novator e përdorues të një arti luftarak origjinal, racional dhe të frytshëm, por edhe si krijues dhe organizator i një ushtrie të vogël e tepër efektive. Libri shpejt u përkthye në shumë vende të asaj kohe. Ky libër jo vetëm e bëri të njohur autorin, por i dha atij përfundimisht dhe ekzkluzivisht edhe “kurorën” e historianit të parë ushtarak shqiptar, deri atëhere. Pavarësisht se Barleti ishte shkolluar vetëm si prift, ai ia doli që të jepte një vepër mjaft realiste të sferës së historisë, jo vetëm të përgjithshme, por mjaft pranë asaj ushtarake. Një gjë e tillë vërehet qartë përmes përshkrimit të tablove të sakta të betejave, përshkrime këto të pasura me të dhëna të shumta e të hollshme mbi forcat, armatimet e të dy palëve, mbi taktikat e luftimeve, mbi fortifikimet e për shumë të tjera.

Vepra e M. Barletit me titullin: “Historia e Skënderbeut” është vepër e parë, e njohur dhe e botuar, deri më sot, në fondin e historisë ushtarake shqiptare. Rëndësia e kësaj vepre dhe e Barletit si historian edhe sferës ushtarake, rritet edhe më shumë po të vërehen me kujdes përshkrimet me vlera historike që ai sjell për betejat e shumta e të ashpra, por fitimtare, të Ushtrisë Shqiptare të drejtuar nga Gj. K. Skënderbeu, që përbën emblemën kombëtare shqiptare, janë burimi i parë dhe i vetëm, i kësaj natyre, edhe për historinë ushtarake shqiptare.

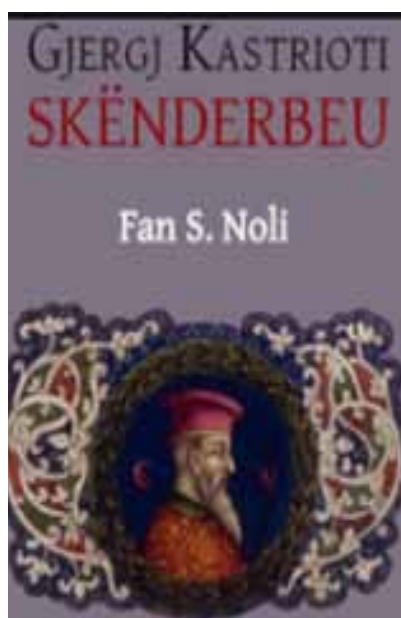
Të drejtën për ta vlerësuar librin e famshëm të Barletit edhe si një literaturë të rëndësishme të historisë ushtarake shqiptare, ta jep përmbajtja e pasur e tij me elemente të kësaj discipline historike. Për të argumentuar këtë tezë po përdor një vlerësim që bëhet në faqet e librit të Barletit pikërisht për taktikën e përdorur me sukses nga Ushtria Shqiptare e drejtuar prej vet Skënderbeut në betejat e shumta kundër pushtuesit osman.

Taktika e Skënderbeut si një “taktikë e re”, në të cilën “befasia është një nga tiparet themelore, që spikat më fort dhe që e tregon Skënderbeun mjeshtër të pashoq të pusive”. Në të vërtetohet gjithashtu “shpejtësia...” njohja e vendit dhe shfrytëzimi i kohës”, vlerësimi i drejtë i armikut, përcaktimi i çastit të duhur të goditjes së armikut dhe shumë vlerësime të tjera të sferës taktike. Shembuj të tillë gjen me dhjetëra në faqet e librit të përmendur më lart. Të tilla mund të vlerësohen forcat e palëve pjesëmarrëse në betejat midis osmanëve dhe Ushtrisë Shqiptare dhe raportet e shumta të këtyre forcave, ashtu si dhe përshkrimi mjaft i hollësishëm dhe i plotë i ndërtimit të formacioneve të luftimit apo rendimi i tyre në disa nga fushat e betejave shqiptare. Në këtë plan bëjnë pjesë edhe përshkrimet mjeshtërore të fushave të betejave, është fjala për terrenin dhe veçoritë e tij nga betejat në betejë, si dhe të bie në sy e të mbeten në mend përshkrimet e zhdërvjellta, realiste dhe mjaft bindëse të zhvillimit të veprimeve luftarake.

Si argumente të kompetencës dhe të aftësisë përshkruese, gjithmonë në fokusin e historisë ushtarake, janë edhe informimi dhe njohimi që ai sjell për ndërtimin e fushimeve e të kampeve ushtarake, të mënyrave të lëvizjes së karvaneve të prapavijave osmane për të bërë furnizimet e forcave të zëna me luftime, trajtimi i robërve, numri dhe trajtimi i humbjeve të palëve etj. Natyrisht ajo që të tërheq vëmendjen përmes faqeve të librit të Barletit është analiza që ai u bën betejave dhe përfundimeve të tyre, duke bërë edhe dallimin midis tyre për një numër dukurish apo veçorish të vërejtura gjatë zhvillimit të tyre.

Heshtja e zgjatur e autorëve vendas do të thyhej vetëm aty nga fillimi i viteve ‘20-të të shek. XX, kohë kur nisën të rishfaqen botime të shkëputura të autorëve të veçantë vendas, që bënin sprovat e tyre të para në shkrime të

kësaj gjinie, nisën të shfaqen nëpër faqet e shtypit të asaj kohe. Këta autorë gjithësesi të pakët kishin për subjekt përshkrimin e veprimeve luftarake të forcave apo të formacioneve luftarake shqiptare në periudha të ndryshme të Historisë së Shqipërisë ose, tepër rrallë, edhe të ndonjë figure ushtarake shqiptare. Por, megjithatë, pati përpjekje për të trajtuar edhe veçori apo dukuri të organizimit të Ushtrisë Shqiptare në krahasim me ushtritë e disa vendeve ballkanike. Krahas tyre, ndër temat e parapëlqyera të këtyre autorëve ishin edhe ato që kundërshtojnë çështje të tilla fundamentale, si armatosja, uniforma, pajisja etj. Megjithatë, kjo periudhë është ende e pashteruar dhe kërkon studime të thelluara për të dhënë një tablo të plotë e të saktë mbi këtë pikëpamje dhe në këtë këndvështrim.

Fan Stilian Noli për Skënderbeun

Në vitin 1921, një personalitet i shquar, brilant dhe i gjithanshëm i jetës shqiptare, shfaqet edhe si autor studimesh historike për një temë madhore e të përhershme kombëtare, siç ishte historia e Skënderbeut. Përsëri ishte një prift shqiptar, por tashme ortodoks, Fan Stilian Noli, i cili atë vit botoi në Boston të Amerikës, veprën me titull “Historia e Skënderbeut (Gjergj Kastriotit), mbretit të Shqipërisë 1412-1468”. Më pas ai do ta ribotonte këtë vepër, në një variant të ri me titull “Gjergj Kastrioti - Skënderbeu (1405-1468)”, në Nju Jork, më 1947. Por libri pati edhe një botim tjetër pasuses, më 1950, tashmë nën titullin “Historia e Skënderbeut, kryezotit të Arbërisë (1405-1468)”.

Në të tre variantet e paraqitura nga Noli, si botime të planit historik, janë të pranishme elementet e historisë ushtarake, që sjellin shumë të dhëna për planet e betejave të zhvilluara, për strategjinë dhe taktikat e të dy palëve, për fortifikimin, organizimin ushtarak

dhe të tjera. Këto, si dhe përshkrimi i saktë dhe i plotë i dinamikës së zhvillimit të veprimeve luftarake, brenda dhe jashtë kufinjve të vendit, e dallojnë veprën e Nolit për frymën realiste, bindëse dhe shkencore. Në të vërtetë Noli nuk është vetëm një përshkrues i aftë dhe realist, por njëherësh edhe një analist kritik i besueshëm, që me stilin e tij rigoroz e argumentues solli një frymë dhe ndihmesë të ndjeshme në historinë shqiptare në tërësi dhe në atë ushtarake në veçanti. Për më tepër se kaq ai i pasuroi ato me një vepër të re.

Historianë ushtarak të Akademisë Ushtarake për Skënderbeun

Aty nga viti 1953, për herë të parë në procesin mësimor të Shkollës së Oficerëve në Shqipëri u përfshi edhe lënda e Historisë Ushtarake, kurse disa vite më pas, më 1965, lënda e Historisë Ushtarake (saktësisht emërtohej Historia e Artit Ushtarak), u fut edhe në programin mësimor të Akademisë Ushtarake (sot Akademia e FA). Në fund të viteve ‘60-të, thuajse ishte hapur rruga tashmë për një punë më të organizuar edhe për lëvrimin e Historisë Ushtarake Shqiptare. Kjo provohet me ngritjen shkallë shkallshme të institucioneve të nevojshme. Për këtë që në vitet ‘70-të, në Tiranë, krijohet Instituti i Studimeve Ushtarake, i pari i këtij lloji në historinë e Shqipërisë e të Ushtrisë së saj, i cili do të merrej edhe me studime për historinë ushtarake shqiptare. Më të njohur ndër ta ishin Dilaver Radëshi e Skënder Isaku, por edhe Spiro Shalësi, Todi Naço e ndonjë tjetër.

Në vitet ‘60-të D. Radëshi është marrë me studime të thelluara për artin ushtarak të përdorur nga Skënderbeu gjatë zhvillimit të betejave të Ushtrisë Shqiptare, që ai komandonte, kundër pushtuesve osmanë. Veçanërisht të thelluara ishin studimet e tij për betejën e Torviollit, si betejë e parë e

Skënderbeut.

Një dukuri e tillë fatlume është rrjedhojë e mundësive të shumta që u “krijuan” pas viteve ‘90- të në fushën e botimeve, kohë kur për të botuar një libër krijuesit i mjaftonte punimi dhe sponsori, në ndryshim të viteve të mëparshme, kur më tepër se gjithçka nevojitej leja dhe planifikimi i botimeve, si dhe kalimi i veprës në një varg “filtrash” më tepër të natyrave të ndryshme e midis tyre edhe ideologjike e politike. Në këtë kuadër kohor pati një numër të ndjeshëm botimesh nga historia ushtarake, midis të cilave shquhen botimet nga autorë ushtarakë të librave “Skënderbeu, strateg e komandant” (viti 1998) të Prof. Dr. Shahin Leka, “Shënime historike” për figurën e Skënderbeut nga Filip Tushi. Ndërsa nga Filip Tushi dhe Prof. Dr. Pajtim Ribaj, është shkruar për betejat e Skënderbeut të cilat janë të pasqyruara në Fjalorin Enciklopedik Shqiptar të viteve 1985 dhe 2008. Studime të veçuara kanë kryer dhe studiues ushtarakë si Prof. Dr. Proletar Hsani, Bashkim Qeli etj.

Historia Ushtarake ka rol edukues dhe formues

Por për fat të keq Historia Ushtarake në Shqipëri shihet dhe konceptohet jo më si një faktor formues dhe edukues, jo vetëm të ushtarakëve shqiptarë, por thjesht si një “relikë” e shkuar kohe, si një atavizëm që tashmë është veçse një simbol edhe në programet mësimore dhe aq më tepër në skemat organike dhe organizative të Forcave të Armatosura.

Këto vështirësi shtohen edhe më tej kur ndien krizë në ide dhe kriteret profesionale, për ide dhe e konceptime të qarta e të argumentuara për veçoritë dhe rëndësinë unike të rolit edukues dhe formues të Historisë Ushtarake për brezat e ushtarakëve, pse jo edhe të gjithë popullit shqiptar. Historia ushtarake mbart vlera të pazëvendësueshme në formimin e krenarisë kombëtare, në edukimin e brezave në tërësi dhe të ushtarakëve në veçanti!

Në këtë shkrimi po rithem një përfundim të mëparshëm se në këtë botë në tërësi, në rajonet tona ende të trazura, plot me konflikte edhe ushtarake, përkundrazi është shtuar dhe nuk është minimizuar nevoja e pranisë, e përshkrimeve dhe e analizave të tipit historiko-ushtarak përmbi to. Në këto rrethana përfundimi logjik që buron krejt vetvetiu është se nuk ka perënduar kurrësi koha e Historisë Ushtarake. Mendoj se është aktuale thënia përcaktuese, gati lapidare, e Marshallit dhe një prej strategëve e mendimtarëve më të mëdhenj të Francës, Ferdinand Foshit, se “Nuk ka mësim më të dobishëm dhe mendim të ardhshëm më të mirë se sa studimi i historisë ushtarake”.

Reparti Ushtarak 6640, në Tiranë

Kërkohet mirëmbajtës rrjeti në fushën e sistemeve të ndërlikshme

Data e mbylljes së aplikimit për ata që janë të interesuar është 13 mars 2021

me burg me vendim gjykatë të formës së prerë për kryerje të një krimi; të mos jetë marrë masa disiplinore me largim nga puna, brenda 1 viti nga data e aplikimit. Njekohësisht ai duhet të deklarojë nëse ka tënjohur, pjestar të familjes dhe të afërm në Forcat e Armatosura? Njekohësisht ai duhet të deklarojë nëse ka sëmundje që ka kaluar ose është duke kaluar.

Kërkesat specifike të pozicionit të punës:

Kërkesa specifike për vendin e punës janë: Grada/Titulli: Civil C2(N/C). Arsimi: i mesëm ose i lartë. Të ketë eksperiencë të mëparshme në fushën e sistemeve të ndërlikshme. Kualifikimi: kurse të ndryshme për mirëmbajtjen e rrjeteve kompjuterike. Trajnime; Eksperiencë në Punë. Të ketë kryer

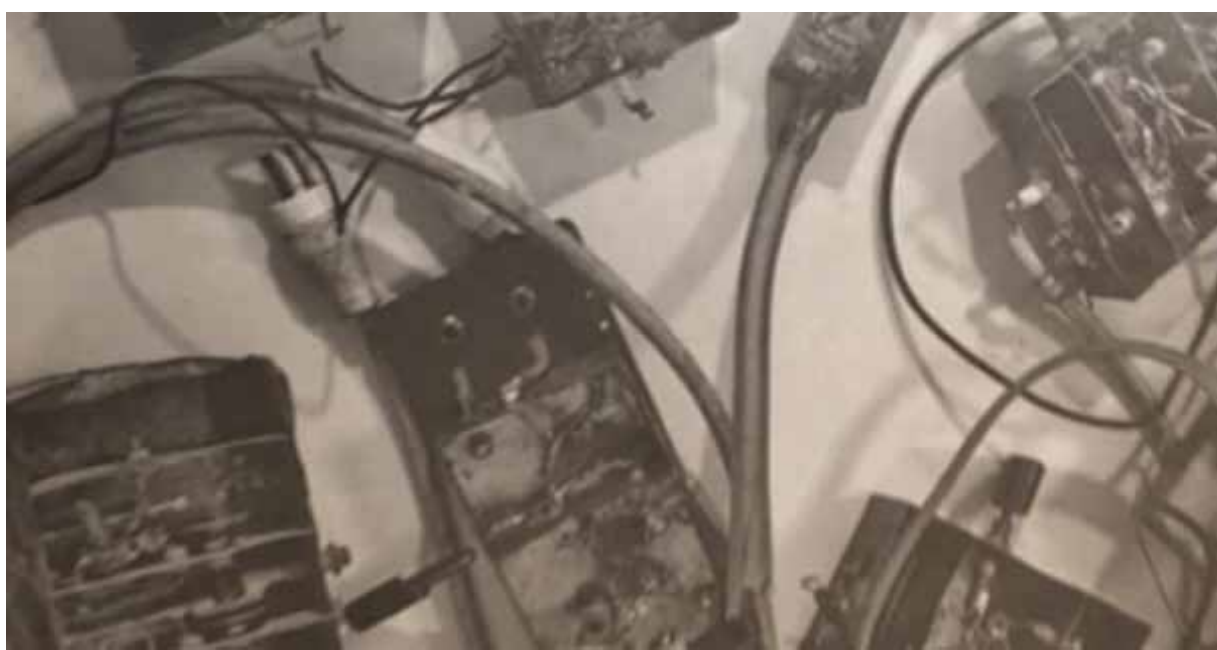
detyra në fushën e ndërlikshme. Gjuha e huaj: 2/2/2/2. Kërkesa të tjera specifike: Njohuri të mira kompjuterike. Niveli i certifikatës së sigurisë: Konfidencial.

Përshkrimi i punës:

Mbështetje me riparime të paisjeve të ndërlikshme. Të ketë aftësi në përdorimin e aparaturës. Të njohë sistemet e ndërlikshme dhe informacionit. Të ketë kujdes për ruajtjen, mirëmbajtjen dhe shërbimet teknike të ndërlikshme. Të ketë aftësi të mira për riparimin e paisjeve dhe të njohë komponentët hardware të sistemit LAN-WAN.

Procedura e përzgjedhjes së kandidatëve:

Përzgjedhja e kandidatëve do të

Konkurimi me kandidatët që plotësojnë kërkesat e pozicionit të punës përfshin: vlerësimin e dokumenteve të kandidatëve (vlerësimin e arsimimit/kualifikimit, vlerësimin e trajnimit dhe vlerësimin e eksperiencës të lidhura me fushën përkatëse.

Vlersimi i dosjes do të bëhet nga komisioni përkatës. Totali i pikëve të vlerësimit të kandidatëve është 100 (njëqind), të cilat ndahen: 40 pikë për vlerësimin e dokumenteve të kandidatëve; 60 pikë për intervistën e strukturuar me gojë.

Vlerësimi i dokumenteve të kandidatëve përfshin: vlerësimin e jetëshkrimit (CV); vlerësimin e kualifikimeve akademike, profesionale dhe teknike; vlerësimin e trajnimeve; vlerësimin e eksperiencave të ngjashme të punës. Pikët totale të vlerësimit të dokumenteve ndahen, si vijon: jetëshkrimi 5 pikë; arsimimi/kualifikimi 15 pikë; trajnimi 5 pikë; eksperiencia/përvoja në punë 15 pikë. Në mbyllje të procesit të vlerësimit, tre kandidatët që kanë marrë më shumë pikë i paraqiten autoriteteve vendimarrëse për miratimin e kandidatit më të përshtatshëm për mbulimin e pozicionit të shpallur. Me emërimin në pozicionin e punës do të lidhet kontrata individuale e punës.

Shënim: Aplikanti duhet të deklarojë se të dhënat e mësipërme janë të vërteta. Nëse merret në punë dhe vërtetohet e kundërta, ai pranon prishjen e kontratës së punës pa paralajmërim dhe dëmshpërblim. Ai duhet të deklarojë se e ka të qartë dhe është në dijeni të së drejtës së tij për të kërkuar me shkrim konfirmimin që të dhënat do të përdoren vetëm për qëllime seleksionimi për punësim pranë FA-së. Vetëm kandidatët e përzgjedhur do të njoftohen për intervistën. Në rastin e përzgjedhjes së kandidatit, aplikimi dhe të gjithë dokumentat shoqëruese mbeten në pronësinë e FA-së dhe nuk mund të kthehen. Në rast se kandidati nuk përzgjidhet për vendin e lirë për të cilin aplikon, Forcat e Armatosura nuk do të ruajnë të dhënat nga aplikimi apo dokumente të tjerë shoqërues dhe ky aplikim nuk do të konsiderohet për vendet e lira që do shpallen në të ardhmen. Në këtë rast, çdo aplikant që nuk është përzgjedhur, ka të drejtë të tërheqë të dhënat e tij personale brenda një periudhe kohore prej 1 muaji nga afati i shpallur për përzgjedhjen e kandidatit për punë.

Shpallja e vendeve të lira të punës do të bëhet nga MM/SHP ose Komandat e forcave/Komandat mbështetëse nëpërmjet Qendrës së Kulturës, Medias, Botimeve dhe Muzeut të Shtabit të Përgjithshëm të Forcave të Armatosura (QKMB&MSHP) e cila përgjigjet për publikimin e vendit të lirë të punës në faqen e internetit të Ministrisë së Mbrojtjes dhe shtypit ushtarak. Në bazë të kërkesave që komandat/strukturat dërgojnë për shpalljen e vendeve të lira të punës, QKMB&MSHP bën publikimin e tyre. Për shpalljen e një pozicioni konkret me kërkesat e pozicionit ajo do të përdorë formularin me kërkesat specifike. Pozicioni i punës: mirembajtës rrjeti, struktura e interesuar: Forca Rep.Usht. 6640, vendi ku ndodhet: Tirane, lloji i kontratës së punës: tremujore, procedurat e përzgjedhjes së kandidatëve janë me dosje dhe me intervistë. Data e mbylljes së aplikimit për ata që janë të interesuar është 13 mars 2021.

Mënyra e aplikimit: Për të aplikuar kandidatët duhet të plotësojnë formularin e aplikimit, të cilin do ta gjejnë në faqen e internetit të Ministrisë së Mbrojtjes në adresën www.mod.gov.al. Formulari pasi plotësohet, së bashku me dokumentacionin përkatës, do t'i dërgohet Njesisë së Personelit të Strukturës që është e interesuar për rekrutimin, brenda afatit të caktuar, në zarf, dorazi ose në rrugë postare në adresën (adresa postare e repartit/strukturës përkatëse).

Dokumentet e aplikimit:

Aplikantët duhet të paraqesin dokumentet e mëposhtme: kërkesën; formularin e aplikimit; fotokopje të kartës së identitetit; diplomën e shkollës së mesme/parauniversitare ose të lartë të noterizuar ose në origjinal; fotokopje të patentës nëse ka; dëshmi profesioni nëse ka; certifikatë ose dëshmi të gjuhëve të huaja, raport mjekësor; fotografi me përmasa 4x6, 2 copë; dëshmi penaliteti; vërtetim nga gjykata; vërtetim nga prokuroria; librezë pune; jetëshkrimit (CV). Formulari i vetëdeklarimit, i cili gjendet në faqen e internetit të MM-së në adresën elektronike www.mod.gov.al. (linku: Baza ligjore/Akte ligjore/Integriteti i personave që ushtrojnë funksione publike/formulari i vetëdeklarimit).

Kërkesat e përgjithshme të pozicionit të punës:

I interesuari duhet të ketë shtetësinë shqiptare; të jetë jo më pak se 18 vjeç; të gëzojë zotësi të plotë për të vepruar; të plotësojë kërkesat për llojin dhe nivelin arsimor, si dhe të zotërojë aftësitë profesionale të domosdoshme, për vendin përkatës të punës, sipas kriterëve të miratuara; të jetë i aftë për punë nga ana shëndetësore; të mos jetë të dënuar

Jens Stoltenberg në Kolegjin e Evropës në Bruges-Belgjikë

“Unë besoj në Europën dhe Amerikën e Veriut së bashku”

“Çdo përpjekje për të ndarë Europën nga Amerika e Veriut jo vetëm që do të dobësojë NATO-n, por gjithashtu do ta ndajë Europën”

Sekretari i Përgjithshëm i NATO-s Jens Stoltenberg mbajti një fjalim kryesor në Kolegjin e Evropës në Bruges më 4 mars 2021, në të cilin theksoi rëndësinë e bashkëpunimit transatlantik. Sekretari i Përgjithshëm u tha studentëve se “Si një evropian i përkushtuar, unë nuk besoj vetëm në integrimin Evropian. Unë gjithashtu besoj në bashkëpunimin transatlantik. Sepse një lidhje e fortë transatlantike është themeli i sigurisë së Evropës. Për më shumë se 70 vjet, NATO ka mishëruar këtë marrëdhënie unike. Aleanca jonë është i vetmi vend që bashkon Amerikën e Veriut dhe Evropën çdo ditë së bashku për të diskutuar sfidat e përbashkëta të sigurisë, për të ruajtur paqen dhe për të parandaluar luftën.”

Z. Stoltenberg foli në Kolegjin e Evropës me ftesë të Rektorit, Federica Mogherini, ish Përfaqësuesja e Lartë e Bashkimit Evropian dhe Nënkryetare e Komisionit Evropian. Sekretari i Përgjithshëm i shpjegoi audiencës se si NATO vazhdon të përshtatet për të adresuar një sërë sfidash, duke përfshirë sjelljen destabilizuese të Rusisë, terrorizmin, sulmet kibernetike, teknologjitë përcarëse, ndryshimin e klimës dhe ngritjen e Kinës. Ai përshkroi axhendën e NATO-s 2030 për të përgatitur Aleancën për të ardhmen.

Sekretari i Përgjithshëm e bëri të qartë se në kohë të pasigurta na duhen institucione të forta, si NATO dhe BE, për të mbrojtur vlerat tona dhe për të promovuar interesat tona. Ai tha se “Çdo përpjekje për të ndarë Europën nga Amerika e Veriut jo vetëm që do të dobësojë NATO-n, por gjithashtu do ta ndajë Europën. Kështu që unë nuk besoj vetëm në Evropë, apo vetëm në Amerikën e Veriut. Unë besoj në Amerikën e Veriut dhe Evropën së bashku, në NATO, në solidaritetin strategjik. Pavarësisht nga sfidat me të cilat përballemi, ne jemi më të fortë së bashku”.

Sekretari i Përgjithshëm i NATO-s Jens Stoltenberg, gjithashtu nënvizoi

rëndësinë e forcimit të marrëdhënieve transatlantike edhe në një Konferencë Ndërparlamentare, të organizuar nga Parlamenti Portugez, më 3 mars 2021. “Marrëdhëniet e forta transatlantike janë mënyra e vetme për vendet tona për të adresuar sfidat e mëdha të sotme dhe të nesërme”, tha ai. Duke iu drejtuar parlamentarëve, Sekretari i Përgjithshëm përshkroi përparësitë e iniciativës NATO 2030 për të forcuar Aleancën. Ai theksoi bashkëpunimin e fortë midis NATO dhe BE dhe falënderoi Portugalinë për mbështetjen e

marrëdhënieve të forta NATO-BE. Ai gjithashtu mirëpriti vendimin e fundit të SHBA-së për t’u bashkuar me projektin mbi lëvizjen ushtarake, i cili është një flamur i bashkëpunimit NATO-BE. Ai theksoi se parlamentarët mund të ndihmojnë në forcimin e lidhjeve midis Evropës dhe Amerikës së Veriut dhe të shtojnë për përpjekje të përbashkëta më ambicioze dhe praktike midis NATO-s dhe Bashkimit Evropian. “Forcimi i marrëdhënieve transatlantike dhe puna dorë më dorë është gjëja e duhur për të bërë,” tha ai.

Rajoni i Balltikut dhe i Detit të Zi, rëndësi strategjike për Aleancën

NATO zhvilloi një stërvitje ushtarake njëkohësisht mbi Detin Baltik dhe Detin e Zi më 3 mars 2020, duke siguruar që forcat aleate të qëndrojnë të gatshme të veprojnë së bashku dhe t’i përgjigjen çdo kërcënimi. Duke u ngritur nga Norvegjia, dy avionë bombardues B-1 të Forcave Ajrore të SHBA u stërvitën me aeroplanët luftarakë nga Polonia, Italia dhe Gjermania mbi Detin Baltik dhe fluturuan mbi kryeqytetet e Estonisë, Letonisë dhe Lituanisë. Në një ngjarje të veçantë, dy avionë luftarakë francezë ‘Rafale’ nga transportuesi i avionëve Charles De Gaulle dhe dy avionë spanjollë F-18 në detyrë të NATO-s në Rumani, morën pjesë në stërvitjet që përfshinin anijet luftarakë të NATO-s në Detin e Zi.

“Rajonet Balltike dhe Detit të Zi janë të një rëndësie strategjike

për Aleancën”, tha Zëdhënësja e NATO-s Oana Lungescu, “Ngjarje trainimi si këto tregojnë se ne përbushim misionin tonë kryesor: të parandalojmë konfliktin dhe të ruajmë paqen”, tha ajo. Manovrat e Detit të Zi panë avionët luftarakë francezë dhe spanjollë të prodhonin mbrojtjen ajrore të Grupit Dy të Kundërmasave të Minave të Qëndrueshme të NATO-s, i cili është aktualisht në

rajon. Flota e gjuajtësve të minave të NATO-s, e mbështetur nga tre avionë luftëtarakë rumunë F-16, u përball me sulme të simuluar nga avionët francezë dhe spanjollë, përfshirë edhe raketa anti-anije. Një avion i Sistemit të Paralajmërimit dhe Kontrollit Ajror të NATO-s (AWACS) që fluturonte nga Konja në Turqi dhe një avion italian i karburantit KC-767 mbështetën stërvitjen gjithashtu.

NATO do të financojë përpjekjet e saj për inovacion

Teknologjitë e reja të tilla si Inteligjenca Artificiale, teknologjitë autonome dhe kuantike po ndryshojnë botën dhe mënyrën se si vepron NATO. Duke njohur rreziqet dhe mundësitë që teknologjitë e reja i sjellin Aleancës, ministri i Mbrojtjes miratuan Strategjinë Koherente të Zbatimit të NATO-s mbi Teknologjitë në Zhvillim dhe Përcarës në shkurt 2021.

Strategjia përcakton mënyrat në të cilat Aleanca do të nxisë dhe mbrojë zhvillimin e teknologjive të reja për të ruajtur avantazhin teknologjik të Aleancës, mbështetur nga parime të forta të përdorimit të përgjegjshëm. NATO do të punojë me partnerët, akademinë dhe sektorin privat, duke përfshirë fillestarët, për të zhvilluar dhe përvetësuar teknologjitë e reja më shpejt dhe për të forcuar bazën industriale aleate. Si pjesë e axhendës së NATO 2030, Sekretari i Përgjithshëm Jens Stoltenberg gjithashtu ka propozuar një iniciativë të inovacionit të mbrojtjes së NATO-s për të promovuar një bashkëpunim më të mirë transatlantik në teknologjitë kritike.

Për të mbështetur këto përpjekje strategjike, Sekretari i Përgjithshëm njoftoi në korrik 2020 krijimin e një Grupi Këshillëdhënës për

Teknologjitë në Zhvillim dhe Përcarës për të kërkuar pikëpamje të jashtme nga specialistë dhe praktikues. Grupi, i përbërë nga 12 ekspertë nga akademja dhe industria, këshillon NATO mbi përpjekjet e saj për të nxitur përvetësimin e teknologjive të reja. Në raportin e tyre të parë vjetor, ekspertët ofruan rekomandime konkrete afatshkurtra dhe afatgjata se si duhet të duket qasja e NATO-s ndaj teknologjive në zhvillim dhe përcarës. Grupi ofroi këshilla se si NATO mund të financojë më mirë përpjekjet e saj për inovacion, të ndërtojë një rrjet operativ të Qendrave të Inovacionit, të promovojë biznesin e suksesshëm të inovacionit dhe modelet e funksionimit dhe të rrisë nivelin e shkollimit teknik në të gjithë NATO-n. Ekspertët ranë dakord që NATO është jashtëzakonisht e vendosur për të qenë një nxitës global për një axhendë inovacioni të bazuar në vlera. Duke komentuar mbi raportin, Ndihmës Sekretari i Përgjithshëm për Sfidat e Sigurisë në Zhvillim, David Van Weel, tha “Për të ruajtur avantazhin tonë teknologjik, Aleanca duhet të fitojë garën e birësimit teknologjik. Ne jemi të gatshëm të marrim hapa ambiciozë për të adaptuar biznesin dhe modelet tona të funksionimit për të bashkëpunuar ngushtë me akademinë e shquar të aleatëve, fillestarët dhe sektorin e gjerë privat”.

Numri i grave me uniformë është dyfishuar që nga viti 2000

Stafi Ushtarak i NATO-s shënon Ditën Ndërkombëtare të Gruas

Në Ditën Ndërkombëtare të Gruas 2021, Stafi Ushtarak Ndërkombëtar i NATO-s pranon rëndësinë e përfshirjes së barazisë gjinore dhe perspektivave gjinore në të gjitha fushat e tij të punës. Për më shumë se dy dekada tani, NATO po përpaket për një mjedis më gjithëpërfshirës, të larmishëm dhe të integruar në të gjithë strukturat e saj civile dhe ushtarake.

Perspektivat gjinore dhe agjenda e Grave, Paqes dhe Sigurisë (WPS) kanë qenë thelbësore për punën thelbësore të Aleancës dhe të vendeve anëtare të saj që nga miratimi i Rezolutës 1325 në tetor 2000. Zbatimi i kësaj rezolute synon të sigurojë pjesëmarrje aktive dhe kuptimplotë të grave në vendimmarrje, nga politikatat e planifikimit, trajnimit të edukimit, të misionet dhe operacionet. Prandaj, barazia gjinore është bërë një kolonë thelbësore e suksesit të NATO-s përgjatë tre detyrave të saj kryesore: mbrojtja kolektive, siguria bashkëpunuese dhe menaxhimi i krizave.

Integrimi i perspektivave gjinore në forcat e armatosura aleate jo vetëm që mbështet barazinë gjinore, por gjithashtu përmirëson performancën e përgjithshme dhe efektivitetin në të gjitha operacionet dhe misionet e NATO-s. “Duke integruar gjininë dhe duke rritur numrin e grave në operacionet tona, ne po e bëjmë Aleancën tonë më të fortë dhe më të përgatitur për t’u marrë me sfidat e sigurisë me të cilat përballemi, thuhet në NATO”. Vendet aleate vazhdojnë të rrisin barazinë gjinore, përfshirë forcat e tyre të armatosura. Numri i grave me uniformë është dyfishuar që nga viti 2000 dhe 85% e anëtarëve të NATO-s u kanë hapur të gjitha pozitat në forcat e tyre të armatosura për grate. Duke promovuar një pjesëmarrje më gjithëpërfshirëse në ushtritë e tyre, vendet aleate po kontribuojnë në mënyrë aktive në barazinë gjinore dhe rritjen e ndërgjegjësimit për perspektivat gjinore.

Brenda Shtabit Ushtarak Ndërkombëtar të NATO-s, perspektivat gjinore vazhdojnë të përfshihen me ndihmën e Zyrës së Këshilltarit për Gjini (GENAD). Themeluar në 1998 si Zyra për Gratë në Forcat e NATO-s, zyra mori një qasje më gjithëpërfshirëse në 2014 duke përfshirë gjininë si një e tërë në titullin dhe funksionimin e saj. “Për më shumë se njëzet vjet, GENAD ka ofruar këshilla për çështjet gjinore në IMS dhe duke rritur ndërgjegjësimin për rëndësinë e perspektivave gjinore,” tha nënkoloneli aktual i GENAD Yvonne Brierly. GENAD, së bashku me Përfaqësuesin Special për WPS, ka ndihmuar anëtarët dhe partnerët të zhvillojnë plane veprimi për të zbatuar Rezolutën 1325, dhe tani më shumë se 90% e vendeve aleate përfshijnë perspektivat gjinore në trajnimin e tyre para vendosjes.

GENAD shërben gjithashtu si sekretariati për Komitetin e NATO-s mbi Perspektivat Gjinore (NCGP). NCGP është një organ konsultativ që promovon integrimin gjinor si një strategji për t’i bërë përvojat dhe shqetësimet e të gjitha gjinive një pjesë integrale të politikave, programeve dhe operacioneve ushtarake të NATO-s. Për gati 45 vjet, NCGP ka qenë organi këshillimor i Komitetit

Ushtarak për politikatat e lidhura me gjininë për Forcat e Armatosura të Aleancës, duke forcuar rëndësinë e perspektivave gjinore në NATO.

Tema e këtij viti për Ditën Ndërkombëtare të Grave është “Zgjidhni të Sfidoni” sepse ndërsa NATO ka bërë shumë përparim në dekadat e kaluara, mbetet më shumë punë për të bërë. “Integrimi gjinor është më shumë sesa thjesht përfshirja e grave në proces,” tha Drejtori i Përgjithshëm i Shtabit Ushtarak Ndërkombëtar (DGIMS) gjenerallejtant Hans-Werner Wiermann, “ka të bëjë me lejin e tyre, një vend në tryezën ku merren vendimet. Kjo është arsyeja pse ne kemi nevojë për gra në udhëheqje. Puna drejt barazisë gjinore na ndihmon të gjithëve që të përparojmë”.

NË DITËN NDËRKOMBËTARE TË GRUAS

Tre shkencëtare në Qendrën e NATO-s për Kërkime Detare në Itali

Me rastin e Ditës Ndërkombëtare të Gruas të festuar në 8 Mars, tre gra që punojnë në Qendrën e NATO-s për Kërkime Detare dhe Eksperimentime (CMRE) në Itali, ndajnë historitë e tyre frymëzuese dhe shpjegojnë pse pjesëmarrja e barabartë e burrave dhe grave është thelbësore në luftën për barazinë gjinore në Botë.

Kjo ditë ndërkombëtare synon të rrisë ndërgjegjësimin për perspektivat gjinore dhe parimet e Rezolutës 1325 të Këshillit të Sigurimit të Kombeve të Bashkuara mbi Gratë, Paqen dhe Sigurinë. Më shumë rreth historive të tre shkencëtarëve që punojnë në një nga objektet kërkimore të NATO-s:

Pilar Caamaño Sobrino është një shkencëtare spanjolle e kompjuterit me një doktoraturë në Inteligjencën Artificiale. Në CMRE në La Spezia, ajo përqendrohet në zgjidhje të simuluar për testimin e sistemeve autonome në mjedise virtuale, posaçërisht automjeteve nënujore autonome.

“Sistemet autonome siç janë robotët inteligjentë nën ujë janë teknologji të rëndësishme për aleatët e NATO-s. Ata mund të zvogëlojnë rrezikun për njerëzit duke kryer detyra të rrezikshme, dhe kjo veçanërisht vlen për fushën nënujore”, thotë ajo. Flotat detare, industria dhe qendrat kërkimore po hetojnë se si të çojnë operacionet e ardhshme detare përpara, ku automjete të shumta nënujore autonome mund të punojnë në bashkëpunim me ndërveprimin minimal njerëzor. Modelimi dhe simulimi po provojnë të jenë një mbështetje e aftë. Për pjesëmarrjen e barabartë të burrave dhe grave, Pilar konsideron se “ajo që është e rëndësishme është që të gjithë në çdo shoqëri të kenë lirinë për të zgjedhur dhe për të jetuar ashtu si dëshirojnë. Historikisht, për gratë, kapërcimi i pabarazisë ka qenë i vështirë dhe paraardhësit e mi u desh të qëndrojnë për të drejtat e grave në mënyrë që unë të jem e lirë të zgjedh rrugën time.”

Mesazhi që ajo do të donte t’u dërgonte grave dhe vajzave është se

“Nëse doni të shkoni shpejt, shkoni vetëm. Nëse doni të shkoni larg, shkoni së bashku. Dëgjoni të tjerët, pavarësisht nga gjinia, kultura, moshë, pozicioni i tyre. Mësoni prej tyre.”

Ines Borriore, ka një doktoraturë në oqeanografi dhe është një shkencëtare italiane që punon si oqeanograf fizik në CMRE. Ajo përpunon dhe analizon të dhënat oqeanografike të mbledhura gjatë provave detare të CMRE. “Disa operacione të NATO-s ndodhin në det, shpesh në rajone që nuk njihen mirë,” shpjegon Ines. “Roli ynë si oqeanografë është që të rimarrim dhe analizojmë të gjitha të dhënat në dispozicion në mënyrë që të karakterizojmë dhe monitorojmë kushtet aktuale të oqeanit, duke kontribuar në parashikime të sakta të shteteve oqeanike. Siguria dhe suksesi i operacioneve të NATO-s, të cilat janë në interes të të gjithë qytetarëve të NATO-s, mbështeten në këto parashikime të sakta të shtetit oqean.”

Si grua, ajo konsideron se pjesa

më sfiduese në jetën e saj profesionale është gjetja e ekuilibrit më të mirë midis punës, karrierës dhe rritjes së familjes. Për të rritur më tej integrimin e grave, ajo mendon se, “opsionet si pushimi i gjatë ose fleksibël i prindërve, orari fleksibël i punës dhe telefonimi janë sigurisht një ndihmë e madhe. Këto janë të gjitha opsionet që kanë bërë një ndryshim për mua.” Për brezin e ardhshëm të grave shkencëtare, Ines shprehet se çdo vështirësi e paparashikuar kurrë nuk duhet t’i ndalojë ato të ëndërrojnë dhe të kthejnë pritjet në realitet. “Kjo është arsyeja pse unë gjithmonë i inkurajoj të gjithë të ndjekin ëndrrat e tyre. Si një vajzë e vogël dëshiroja të bëhesha shkencëtare dhe nënë. Sot jam shumë krenare që them se jam bërë të dyja!”

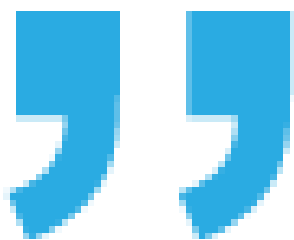
Francesca de Rosa, është një shkencëtare italiane që mban një doktoraturë në Inxhinierinë Elektronike dhe Telekomunikuese me një fokus në mjediset njohëse interaktive. Ajo po punon në projekte të ndryshme në lidhje me mbikëqyrjen detare dhe

ndërgjegjësimin e situatës detare në CMRE. Fushat e saj kryesore të kërkimit përfshijnë sisteme njohëse, inxhinierinë e njohurive dhe integrimin e sistemit njerëzor. “Shumë nga detyrat njohëse mbi të cilat mbështetet vendimmarrja gradualisht po u delegohen makinave për të ndihmuar operatorët njerëzorë në mjedise të ndryshme të punës si siguria, siguria, menaxhimi i krizave, shëndeti dhe ndihma e parë”, thotë Francesca. Këto mjete për mbështetjen e vendimeve rrisin ndërgjegjësimin e situatës së operatorëve duke çuar në një vendimmarrje më të mirë, më të shpejtë.

Me rastin e Ditës Ndërkombëtare të Gruas, Francesca gjithmonë ka menduar se nuk është aq shumë për festë, por më tepër një ditë për rritjen e ndërgjegjësimit. “Duhet të na kujtojnë se liria e zgjedhjes që gratë kanë në vendet tona nuk është e njëjtë në pjesët e tjera të botës. Duke parë vajzën time të re që po rritet, ndonjëherë e kam gjetur veten duke menduar se si do të ndihesh si nënë në një shoqëri ku ajo nuk është në gjendje të përmbushë potencialin e saj të plotë.”

Qendra për Kërkime Detare dhe Eksperimentime (CMRE)

Qendra për Kërkime Detare dhe Eksperimentime, nën ombrellën e Organizatës së Shkencës dhe Teknologjisë së NATO-s, është një strukturë e themeluar, e klasit botëror për kërkime shkencore dhe eksperimentime e vendosur në La Spezia, Itali. CMRE organizon dhe zhvillon kërkimin shkencor dhe zhvillimin e teknologjisë, të përqendruar në fushën detare, duke dhënë zgjidhje inovative dhe të testuara në terren të Shkencës dhe Teknologjisë për të adresuar nevojat e mbrojtjes dhe sigurisë së Aleancës.

Presidentja Vjosa Osmani tha se: “Ky mision gjashtë mujor i ushtarëve tanë po bëhet i mundshëm falë partneritetit me Shtetet e Bashkuara të Amerikës, respektivisht me Ushtrinë Amerikane, ndaj paqeruajtësit tanë do të jenë krah tyre në këtë mision fisnik. Programi i partneritetit shtetëror me Ushtrinë Amerikane ka qëllim afatgjatë, dhe ka për qëllim krijimin dhe zgjerimin e partneritetit me FSK-në, në funksion të promovimit të sigurisë rajonale, por edhe më gjerë.

Pjesë e trupave ushtarake amerikane të Gardës Kombëtare të Iowa-s

Kontingjenti i FSK niset me mision ndërkombëtar në Shtetin e Kuvajtit

Ky mision gjashtë mujor i ushtarëve të FSK bëhet i mundshëm falë partneritetit me Shtetet e Bashkuara të Amerikës

Në ambientet e Kazermës “Adem Jashari” u zhvillua ceremonia e dërgimit të kontingjentit të parë të trupave ushtarake të FSK-së, për një periudhë 6 mujore, në misionin paqeruajtës në kuadër të trupave ushtarake amerikane të Gardës Kombëtare të Iowa-s, për në Shtetin e Kuvajtit. Në ceremoninë përkatëse, të pranishëm ishin Presidentja e Republikës së Kosovës, Vjosa Osmani, kryeministri në detyrë i Republikës së Kosovës, Avdullah Hoti, ministri i Mbrojtjes në detyrë, Anton Quni, komandanti i FSK-së, gjeneralletjënant Rrahman Rama, si dhe zyrtarë diplomatikë e ushtarakë vendor e amerikan si dhe shteteve tjera partnere.

Pas lutjeve të kapelanit të FSK-së, rreshter major Agim Gashi, për ushtarakët e kontingjentit për dislokim, Presidentja Osmani në fjalën e saj shprehu impresionet e saj për këtë ngjarje historike për vendin dhe partneritetin strategjik me SHBA-në.

Presidentja Vjosa Osmani tha se: “Ky mision gjashtë mujor i ushtarëve tanë po bëhet i mundshëm falë partneritetit me Shtetet e Bashkuara të Amerikës, respektivisht me Ushtrinë Amerikane, ndaj paqeruajtësit tanë do të jenë krah tyre në këtë mision fisnik. Programi i partneritetit shtetëror me Ushtrinë Amerikane ka qëllim afatgjatë, dhe ka për qëllim krijimin dhe zgjerimin e partneritetit me FSK-në, në funksion të promovimit të sigurisë rajonale, por edhe më gjerë. 22-vjet më parë ishte vështirë e imagjinueshme se ushtarët tanë do të mund të ishin pjesë e ndonjë misioni paqeruajtës në botë. Sot kjo gjë po bëhet realitet, sepse ne e bëmë lirinë

dhe e ndërtuam paqen bashkë edhe me miqtë tanë ndërkombëtarë. Tashmë erdhi koha që t'ua kthejmë një pjesë të kontributit të tyre, duke u bërë partner në ndërtimin dhe në ruajtjen e paqes. Ky kontingjent që po e dërgojmë në Shtetin e Kuvajtit është i vogël në

numër, por i madh në përmbajtje dhe në mesazh. Këta djem po e shkruajnë historinë e re të Forcës sonë.

Edhe ministri Quni dhe gjeneral Rama, theksuan rëndësinë historike të ngjarjes për Kosovën, FSK-në dhe të ardhmes së saj. Ata shprehën

mirënjohjen e lartë për mbështetjen e pakursyer të shtetit, kombit dhe forcave amerikane për të arritjet e deritashme të FSK-së në forca moderne ushtarake me standardet më të larta profesionale. Kjo mbështetje nga të tre u vlerësua jetike për FSK-në që të jetë e gatshme për të përmbushur detyrat kushtetuese dhe ligjore të saj, ndër të cilat edhe pjesëmarrjen efektive në misionet paqeruajtëse dhe stabilitet jashtë vendit. Ata kërkuan nga ushtarakët e kontingjentit për dislokim që të udhëhiqen gjithmonë nga vlerat dhe standardet më të larta të ushtarakut që janë të përputhshme plotësisht me vlerat historike të kulturës dhe traditës kombëtare si: besnikëria, detyra, respekti, shërbimi vetëmohues, nderi, integriteti dhe guximi personal. Këtu u vlerësuan fuqia e natyrshme e ushtarakut në shërbim të drejtësisë, lirisë, barazisë dhe demokracisë, vlera këto të përbashkëta të popullit amerikan dhe popullit të Kosovës. Përmes video-mesazhit të pranishmëve iu drejtua edhe komandanti i Gardës Kombëtare të Iowa-s, gjeneral major Benjamin J. Corell, i cili theksoi se bashkë-dërgimi i kontingjentit të Forcës së Sigurisë

së Kosovës me forcat amerikane të udhëhequra nga ai demonstroi fuqishëm gatishmërinë e FSK-së për të ofruar kontributin për paqen, sigurinë dhe stabilitetin kudo në botë. Krahas lutjeve edhe të kapelanit të Gardës Kombëtare të Iowa-s, major Sleton, në fund të gjithë uruan ushtarakët e kontingjentit që të shërbejnë me dinjitet dhe profesionalizëm për të ndërruar Atdheun, Kombin, Flamurin dhe Emblemen e FSK-së si dhe besimin e përjetshëm të miqve tanë amerikan.

Forca e Sigurisë së Kosovës, përkatësisht një njësi e saj do të marrë pjesë në misionin paqeruajtës jashtë vendit krahas ushtrisë amerikane. Kjo marrëveshje, dy muaj më parë u ratifikua në Parlamentin e Kosovës dhe shënon për herë të parë angazhimin e trupave të saj në një mision ushtarak paqeruajtës jashtë vendit. Kontingjenti i FSK-së, i integruar në trupat e Gardës Kombëtare të Iowa-s, do të operojë në Komandën Qendrore të Forcave Amerikane, e cila ka përgjegjësi në zonën gjeografike ku përfshihet Lindja e Mesme, një pjesë e Azisë Jugore dhe Afrika Verilindore.

MINISTRIA E MBROJTJES

Ja kur fillon testimi i inteligjencës për rekrutët e FSK-së

Ministria e Mbrojtjes e Kosovës njoftoi se më 18 mars fillon testimi i Inteligjencës dhe Njohurive të Përgjithshme për rekrutët e Forcës së Sigurisë së Kosovës. Ministria ka bërë të ditur se testimi do të mbahet në 5 kazerma të qyteteve të ndryshme.

“Ministria e Mbrojtjes njofton kandidatët për rekrut (OR-1) në Forcën e Sigurisë së Kosovës, se Bordi Përzgjedhës ka vendosur që testi i Inteligjencës dhe Njohurive të Përgjithshme të mbahet me datë 18.03.2021 dhe 19.03.2021 në pesë (5) kazemat e FSK-së si në vijim; Kazerma ‘Adem Jashari’ në Prishtinë, Kazerma ‘Skënderbeu’ në Ferizaj, Kazerma ‘Ushtarët e Nato-së’ në

Istog, Kazerma ‘Minatori’ në Mitrovicë, Kazerma ‘Neë Born’ në Gjiilan”, thuhet në njoftim për media.

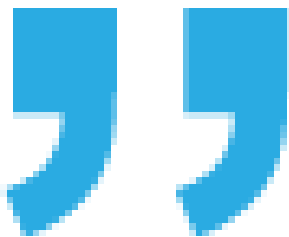
Sipas ministrisë, në ditën e testimit kandidatët duhet të kenë vete fletë dëshminë e aplikimit (numri unikues personal), letërnjoftimin ose pasaportën si dokument identifikimi.

Po ashtu, Ministria ka kërkuar që kandidatët të paraqiten 15 minuta para kohës së orarit të publikuar, të kenë maska mbrojtëse kundër COVID-19 si dhe ka treguar se kandidatëve gjatë testimit nuk ju lejohen telefonat, orët e mençura, kalkulatorët dhe çdo pajisje tjetër digjitale.

FSK-ja merr mirënjohje nga Oda e Mjekëve të Kosovës

Oda e Mjekëve të Kosovës, në një ceremoni rasti i ndau mirënjohje Forcës së Sigurisë të Kosovës, për punën e palodhshme gjatë pandemisë Covid-19, me motivacionin: “Mirënjohja ndahet për profesionistët shëndetësorë, vullnetarët dhe stafin mbështetës, për kontributin e veçantë të dhënë në luftë me pandeminë Covid-19”. Mirënjohjen në emër të FSK-së, e pranoi koloneli, dr. Xhevdet Tahiraj, drejtor i Departamentit të Mjekësisë në Ministrinë e Mbrojtjes, nga kryetari i Odës së Mjekëve të Kosovës, dr. Pleurat Sejdiu. Zoti Sejdiu falënderoi FSK-në për angazhimin e palodhshëm në ndihmë të institucioneve shëndetësore të Kosovës gjatë pandemisë Covid 19.

Ambasadorja amerikane Kejt Meri Berns tha në deklaratën e saj, se dorëzimi i pushkëve automatike me vlerë 1,2 milion dollarë është një shembull tjetër se si të dy vendet punojnë së bashku, duke siguruar ndërveprim jo vetëm me SHBA-në por edhe me forcat e tjera të Aleancës.

PARTNERI YNË STRATEGJIK DHE ALEATI I NATO-S

SHBA-të dhurojnë 1.200 pushkë automatike M-4 për Armatën maqedonase

Ambasadorja amerikane Kejt Meri Berns: dorëzimi i pushkëve automatike me vlerë 1,2 milion dollarë është një shembull tjetër se si të dy vendet punojnë së bashku

Armata e Republikës së Maqedonisë së Veriut ka mbi 1.200 pushkë automatike M-4, të cilat janë dhuruar nga partneri ynë strategjik dhe aleati i NATO-s, Shtetet e Bashkuara të Amerikës. Me këtë shumë, përveç forcave speciale që kanë përdorur deri më tani, pushkët automatike M-4 do të jenë pjesë e armatimit të këmbësorisë sonë të lehtë, e cila është gjithashtu njësi jonë e NATO-s që përgatitet për vlerësimin e ardhshëm të NATO-s në fillim të vitit 2022.

“Bëhet fjalë për një pjesë projekti më të madh të financuar nga Qeveria e SHBA-së, që ndihmon në modernizimin dhe pajisjen e forcave tona ushtarake. “Me këtë pjesë të pajisjeve, ne praktikisht sigurojmë mbi 1.200 pushkë automatike M-4 me kalibër 5.56, që është standard i vendeve anëtare të NATO-s,” -tha ministrja Radmilla Shekerinska në dorëzimin e sotëm të donacionit, ku mori pjesë edhe ambasadorja e SHBA-së në vend, Kejt Meri Berns.

Ministrja theksoi se vetëm në një periudhë prej një jave, përmes disa aktiviteteve mund të shihet se sa i gjerë është bashkëpunimi i mbrojtjes midis Maqedonisë së Veriut dhe SHBA-së. Një javë më parë, tha ajo, u prezantuan investimet e përbashkëta për zhvillimin e poligonit në Krivolak, vetëm disa ditë më parë u nënshkrua Memorandumi i ri dhe gjithëpërfshirës i Bashkëpunimit të Mbrojtjes, ndërsa sot bëhet dorëzimi i pushkëve të reja M-4 për pjesëtarët e Armatës.

Ministrja tha se shumica të konsiderueshme parash janë alokuar nga buxheti i mbrojtjes për modernizimin e kapaciteteve të Armatës dhe se ky është një sukses, sepse do të thotë se procesi është i vazhdueshëm. “Këtë vit, për herë të parë, kemi arritur të sigurojmë jo vetëm një rritje në buxhetin e mbrojtjes, por edhe një rritje të përqindjes, që do të shkojë drejt pajisjeve dhe modernizimit, dhe në vend të kërkesës mbi 20 përqind, ne kemi siguruar 25 përqind për modernizim dhe pajisje. Si aleat kemi marrë angazhime dhe i përmbushim ato. Ne tashmë kemi filluar modernizimin me projekte të mëdha të tilla si automjete të lehta të blinduara që vijnë nga SHBA, ku kemi mbështetje të vazhdueshme si financiare ashtu edhe në pajisje”, -tha ministrja.

Ambasadorja amerikane Kejt Meri Berns tha në deklaratën e saj, se dorëzimi i pushkëve automatike me vlerë 1,2 milion dollarë është

një shembull tjetër se si të dy vendet punojnë së bashku, duke siguruar ndërveprim jo vetëm me SHBA-në por edhe me forcat e tjera të Aleancës. Ambasadorja Burns tha se kjo është një njohje e angazhimit të Maqedonisë së Veriut për të zbatuar një projekt të madh siç është modernizimi i Armatës, një angazhim me të cilin Armata nuk është vetëm një anëtare më e përgatitur dhe aktive e NATO-s, por edhe një Armatë që është e mirë pozicionuar për të kontribuar me forcat e tjera të NATO-s. SHBA, tha ambasadorja, do të vazhdojë të jetë një partner strategjik i vendit tonë në procesin e mëtejshëm të modernizimit ushtarak. Në pranim-dorëzim morën pjesë përfaqësues të udhëheqjes së Armatës si dhe përfaqësues të Zyrës së Bashkëpunimit të Mbrojtjes me SHBA-në në vendin tonë.

KAZERMA “ILINDEN”

Ministrja Shekerinska në njësitin e armatës “Renxherët”

Anëtarësimi në NATO nuk është vetëm një shans dhe siguri për vendin, por është gjithashtu një përgjegjësi për funksionimin, kushtet e jetesës dhe punës së Armatës

Ministrja e Mbrojtjes Radmilla Shekerinska në kazermin “Ilinden” vizitoi selinë e re të rinovuar të njësitit të armatës “Renxherët”, e cila shtrihet në mbi 4.000 metër katror sipërfaqe dhe ku në muajt e kaluar janë kryer punë intensive të rikonstruktimit dhe modernizimit infrastrukturor të kësaj hapësire.

Duke i uruar “Renxherët” për hapësirat e reja të rinovuara, ministrja shprehu kënaqësinë se ata fitojnë kushte më të mira për punë dhe se kjo nënkupton një hap të ri në përmirësimin e standardeve në Armatë.

“Pasiqë përmbyllëm dhe rrumbullakosëm objektin e ri të rikonstruuar në Kumanovë, objekti i renxherëve të armatës është objekti i dytë i Armatës, që është përmbyllur dhe rrumbullakosur plotësisht me rikonstruktivitet plotë. Kjo ndodh pas 50 viteve shfrytëzimi. Ky objekt, si edhe më parë, do të shfrytëzohet nga renxherët e armatës, njëri nga njësitet tona elitare”, -tha Shekerinska dhe nënvizoi se investimet në infrastrukturën fizike, përveç se nënkuptojnë ngritje të standardit, shpiejnë edhe drejt rritjes së interesit për profesionin ushtarak.

“Anëtarësimi në NATO nuk është

vetëm një shans dhe siguri për vendin, por është gjithashtu një përgjegjësi për funksionimin, kushtet e jetesës dhe punës së Armatës. Kjo është arsyeja pse në tre vite e gjysmë të fundit kemi investuar në bërjen e profesionit ushta-

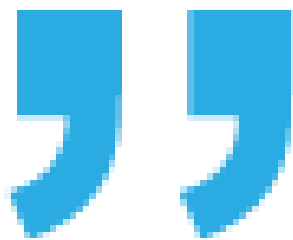
rak më tërheqës duke rritur të ardhurat por gjithashtu duke rritur mundësitë për zhvillimin e karrierës në NATO dhe në vend”, -tha ministrja.

Shekerinska theksoi se punimet e rindërtimit janë një nga përparësitë në

mbrojtje, dhe në kazermet “Ilinden” në fazën përfundimtare të rindërtimit të plotë është një ndërtesë e dytë e madhe që do të strehojë gardën dhe njësinë e logistikës, ndërsa njëkohësisht është duke u zhvilluar edhe rindërtimi i një objekti të tretë në këtë kazerëm.

Rinovimi i objektit kushtoi 45.5 milion denarë, gjatë së cilës u instalua një instalim elektrik dhe ngrohje krejtësisht e re, u bë hidroizolim, rinovim i plotë i pajisjeve sanitare, betonim, dysheme të reja linoleumi, punime lmyerje dhe ngjyrosje dhe bravandreqëse. Në mënyrë që të ruhet efikasiteti i energjisë, është bërë një izolim i plotë termik, i cili përfshin zëvendësimin e të gjitha dymëve dhe dritareve dhe instalimin e fasadës termike.

Perspektiva gjinore në Ministrinë e Mbrojtjes është bërë pjesë e të gjitha politikave dhe proceseve në fushën e menaxhimit të burimeve njerëzore dhe është shumë e përfaqësuar në agjendën e Ministrisë, dhe ne do të vazhdojmë të jemi partnerë të qëndrueshëm në promovimin e qëllimeve të Rezolutës 1325 të Këshillit të Sigurimit të KB-së: Gratë, Paqja dhe Siguria. Politikat, legjislacioni dhe qëllimet strategjike të NATO-s japin një kontribut të plotë në zbatimin e tyre.

MINISTRIA E MBROJTJES

Ushtria e Malit të Zi, gratë zënë 10 % të personelit ushtarak

Eshtë rritur motivimi i grave ushtarake për t'u bërë pjesë e misioneve paqeruajtëse ndërkombëtare

Ministria e Mbrojtjes e Malit të Zi mbështet fuqimisht pjesëmarrjen më të madhe të grave në sistemin e mbrojtjes. Përfaqësimi aktual i grave në Ushtrinë e Malit të Zi (VCG) është 14.7%, në lidhje me strukturën e përgjithshme të numrit, dhe pothuajse 10% e tyre përfaqësohen në strukturën e personelit profesional ushtarak. Motivimi i tyre për t'u bërë pjesë në misionet paqeruajtëse ndërkombëtare dhe operacione është rritur. Duke pasur parasysh nevojën për pjesëmarrje të barabartë në pozicionet vendimarrëse, pozicionimi i grave në pozitat vendimarrëse do të jetë një aspiratë në të ardhmen. Fakti që grave në ushtrinë malazeze u ofrohen mundësi për arsimim, trajnim dhe zhvillim të karrierës në të gjitha fushat e vepërimitarive të ushtrisë flet në favor të faktit se kjo është e mundur.

Perspektiva gjinore në Ministrinë e Mbrojtjes është bërë pjesë e të gjitha politikave dhe proceseve në fushën e menaxhimit të burimeve njerëzore dhe është shumë e përfaqësuar në agjendën e Ministrisë, dhe ne do të vazhdojmë të jemi partnerë të qëndrueshëm në promovimin e qëllimeve të Rezolutës 1325 të Këshillit të Sigurimit të KB-së: Gratë, Paqja

dhe Siguria. Politikat, legjislacioni dhe qëllimet strategjike të NATO-s japin një kontribut të plotë në zbatimin e tyre.

Nevoja për të integruar barazinë gjinore në të gjitha proceset e forcave të armatosura është e nevojshme sepse tregon respektimin dhe promovimin e

parimeve themelore të të drejtave të njeriut. Forcat e armatosura të larmishme pasqyrojnë më mirë shoqëritë e tyre në të cilat ata shërbejnë, ndikojnë

në përmbushjen më efektive të misioneve dhe detyrave dhe garantojnë mjedise më të mira pune për të gjithë punonjësit.

Të inkurajojmë një kuptim më të thellë të barazisë gjinore

Trajnimi themelor dy-ditor mbi Barazinë Gjinore për Oficerët e Ministrisë së Mbrojtjes dhe Ushtrisë së Malit të Zi u zhvillua në kuadër të projektit të forcimit të bashkëpunimit rajonal dhe përfshirjen e perspektivës gjinore në reformat e sektorit të sigurisë. 13 oficerë të ministrisë dhe ushtrisë morën pjesë në trajnim. Qëllimi i trajnimit ishte të inkurajojë një kuptim më të thellë të barazisë gjinore, të nxjerrë në pah stereotipet dhe paragjykimet, diskriminimin, dhunën me bazë gjinore dhe të paraqesë kornizën kombëtare që rregullon këtë fushë. Pjesëmarrësit pritët të bëhen bartës të rëndësishëm në periudhën tjetër në transferimin e njohurive dhe përvojave të fituara te kolegët e tyre, në mënyrë që të zhvillojnë më tej ndërgjegjësimin për rëndësinë e barazisë gjinore, si dhe promovimin dhe integrimin e saj në proceset e përditshme të punës.

Organizatori ishte Programi i Kombeve të Bashkuara për Zhvillim, Kliringu i Europës Juglindore dhe Lindore për Kontrollin e Armëve të Vogla dhe Armëve të Lehta, dhe ligjëruesit ishin Tatjana Višacki,

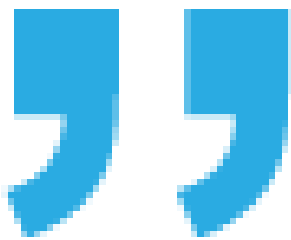
bashkëpunëtore e projektit Kosana Baker, këshilluese kapitenja Enita Janjuš, instruktore gjinore dhe major Sanja Pejović, këshilltare gjinore në komandën e NATO-s SHAPE, Mons.

Ushtria malazeze vazhdon aktivitetin kundër pandemisë

Ushtria Malazeze vazhdon aktivitetet e saj në luftën kundër pandemisë së koronavirusit. Këtë herë, anëtarët e ushtrisë u vendosën në disa pika kontrolli në Podgoricë dhe Nikshiq, qytete me numrin më të madh të pacientëve. Qëllimi është t'u kujtojmë qytetarëve respektin për masat dhe rëndësinë e përgjegjësisë individuale në këtë luftë shumë të rëndësishme për të gjithë shoqërinë malazeze. "Ushtria vazhdimisht po jep kontributin e saj dhe me këtë rast dëshiron të udhëzojë qytetarët për rëndësinë e respektimit të masave, në një kohë kur kemi një numër të madh të personave të infektuar. Ushtria ka treguar se është gjithmonë me qytetarët e saj kur është më e nevojshme", -tha togeri Filip Rakonjac, zyrtar për Marrëdhënie me Publikun në Shtabin e Përgjithshëm. Në nëntë pika kontrolli në dy komuna malazeze, anëtarët e Ushtrisë po shpërndajnë maska mbrojtëse dhe dezinfektues për qytetarët. Që nga fillimi i pandemisë, Ushtria e Malit të Zi ka qenë e përfshirë në mënyrë aktive në luftën kundër përhapjes së koronavirusit në Malin e Zi, e cila është pjesë e misionit të saj të tretë, i cili është të mbështesë institucionet civile dhe popullsinë në përballjen me lloje të ndryshme të sfidave, rreziqet dhe kërcënimet e natyrës jo-ushtarake.

"Që nga marsi i vitit të kaluar, ushtria është përfshirë në pastrimin e zonave publike, shëndetit dhe objekteve të tjera publike, ruajtjen e karantinave, shpërndarjen e ndihmave për popullatën e rrezikuar, si dhe kryerjen e transportit mjekësor. Sigurisht, ekipet tona janë vazhdimisht në terren dhe vetëm sot ata po dekontaminojnë institucionet shëndetësore në Nikshiq. Risia është se në ditët në vijim, pikat e kontrollit të Ushtrisë do të vendosen edhe në Tivar", tha togeri Rakonjac. Ai u bëri thirrje qytetarëve të respektojnë masat, të mbajnë maska dhe të mbajnë distancën e tyre, sepse duke mbrojtur veten ne mbrojmë edhe të tjerët.

“Unë kisha dy alternativa. Njëra është që t’i kërkohej parlamentit të rrisë fondin e propozuar për projektin, të cilin unë e konsideroj të papërshtatshëm jo vetëm për shkak të pandemisë Covid. Unë besoj se në kushte të përshtatshme ne mund të veprojmë me fondet e votuara, nëse ndryshojmë disa nga kërkesat e termave të referencës”, - shpjegoi Ministri i Mbrojtjes.

Forcat Tokësore Bullgare

Fondet për blerjen e automjeteve të blinduara janë të pamjaftueshme

Ministri i Mbrojtjes Krassimir Karakachanov: Projekti për blerjen e një lloji të ri të automjetit të blinduar për Forcat Tokësore nuk ka përfunduar

“P” rojekti për të blerë një lloj të ri të automjeteve të blinduara luftarake, për Forcat Tokësore nuk ka përfunduar. Unë kam propozuar që procedura e nisur të përfundojë nga Këshilli i Ministrave, sepse të dy ofertat e kompanive që mbetën në finale kanë ofruar çmime më të larta se shumata e votuar nga Parlamenti Bullgar”, -u tha nga Ministri i Mbrojtjes Krassimir Karakachanov, më 4 mars, në përgjigje të pyetjeve nga gazetarët, pas konferencës vjetore të Shefit të Mbrojtjes. “Unë kisha dy alternativa. Njëra është që t’i kërkohej parlamentit të rrisë fondin e propozuar për projektin, të cilin unë e konsideroj të papërshtatshëm jo vetëm për shkak të pandemisë Covid. Unë besoj se në kushte të përshtatshme ne mund të veprojmë me fondet e votuara, nëse ndryshojmë disa nga kërkesat e termave të referencës”, -shpjegoi Ministri i Mbrojtjes. “Opsioni i dytë është studimi i mundësive të kompleksit ushtarak-industrial bullgar. Unë kam caktuar kompaninë tregtare “Terem”, e cila është një strukturë e Ministrisë së Mbrojtjes, për të përgatitur një raport mbi mundësitë që automjetet e blinduara të ndërtohen në bazë dhe me përpjekjet e kompleksit ushtarak-industrial bullgar. Kur ky raport të jetë gati, ne do të jemi në gjendje të zbulojmë se cila është qasja. Ne do të përgatisim të gjithë ekspertizën”, -shpjegoi Ministri Karakachanov. Ai vuri në dukje se në këtë fazë nuk është e drejtë të ngutemi dhe vendimi për zbatimin e projektit do të merret nga qeveria e ardhshme.

Ministri Karakachanov gjithashtu komentoi mbi problemin me fluksin e ulët të pilotëve ushtarakë. “Në vitin 2017, perspektiva ishte e tmerrshme. Avioni luftarak dhe Su-25 ishin gati të abandohej. “Nëse nuk do të kishim marrë masa për riparimin e avionëve MiG-29 dhe për restaurimin dhe modernizimin e Su-25, ne nuk do të kishim më avionë fluturues,” -tha ai. Problemi me fluturimin e pilotëve mund të zgjidhet duke rritur numrin e

avionëve të dobishëm dhe me futjen e llojit të ri të avionëve luftarakë F-16, shpjegoi Ministri i Mbrojtjes.

“Ju i dini problemet me sigurimin e ushtrisë në të kaluarën, përkatësisht të Forcave Ajrore, por udhëheqja politike dhe ushtarake ka arritur shumë në vitet e fundit,” -tha Shefi i Mbrojtjes Admirali Emil Eftimov. Ai raportoi se ka probleme me gjendjen e aviacionit stërvitor, por siguroi që puna është duke u zhvil-

luar dhe rritja e numrit të avionëve stërvitës të shërbimit është në fazën e fundit. Ndër sukseset e arritura nga udhëheqja e Ministrisë së Mbrojtjes, Shefi i Mbrojtjes u përqendrua në riparimin e luftëtarëve MiG-29, riparimin dhe modernizimin e Su-25, si dhe kontratën për një lloj të ri të F-16 aeroplanë luftarakë.

Admirali Eftimov shfrytëzoi rastin për të theksuar rëndësinë e ekspertizës së krijuar në Ministrinë e

Mbrojtjes në përgatitjen dhe përfundimin e projekteve për modernizimin e Ushtrisë Bullgare.

Kur u pyet për numrin e ushtarakeve të sëmurë nga Covid-19, Ministri Karakachanov vuri në dukje se sëmundja kishte prekur 2% të personelit të Ushtrisë Bullgare. “Në përgjithësi, situata është nën kontroll. Nëse krahasohemi me numrin e përgjithshëm të shtetasve të sëmurë Bullgarë, kjo përqindje është dukshëm më e ulët. Kjo është për shkak të disiplinës personale që ka një ushtarak”, -tha Ministri i Mbrojtjes. Ai falënderoi mjekët nga Akademia Mjekësore Ushtarake dhe spitalet ushtarake në vend, të cilët janë në ballë të luftës kundër pandemisë dhe trajtojnë jo vetëm ushtrinë, por edhe një numër të madh të qytetarëve të sëmurë. “Ne gjithashtu mobilizuar ushtarakë që kanë trajnim mjekësor për të lehtësuar punën e mjekëve dhe stafit mjekësor në spitalet ushtarake,” -tha Ministri Karakachanov. “Gjëja më e rëndësishme e përcaktuar në Planin 2026 është riorganizimi i strukturës komanduese të Ushtrisë Bullgare,” -tha Shefi i Mbrojtjes Admirali Eftimov.

Të pranishëm në operacionet dhe misionet e NATO-s dhe BE-së

Tendenca për të rritur aftësitë e Ushtrisë Bullgare është pozitive. Falë udhëheqjes shtetërore dhe politike. Ne raportuam një vit dinamik, të vështirë dhe sfidues. Vlerësimi i përgjithshëm është se ushtria jonë ka bërë një punë brilante, për të cilën falënderoj nga zemra komandantët e të gjitha gradave”, -deklaroi Shefi i Mbrojtjes Admirali Emil Eftimov, pas analizës vjetore mbi gjendjen dhe stërvitjen në Forcat e Armatosura për vitin 2020. Forumi u ndoq nga Presidenti dhe Komandanti i Përgjithshëm i Forcave të Armatosura Rumen Radev, Ministri i Mbrojtjes Krassimir Karakachanov dhe oficerë të lartë dhe kom-

andantë të formacioneve ushtarake të Ushtrisë Bullgare.

“Për dy ose tre vitet e fundit, Forcat e Armatosura janë zhvilluar me një ritëm të panjohur në dekadat e fundit. Unë dua t’a përgëzoj Ministrin e Mbrojtjes sepse me punën e tij shumë aktive ka arritur që faktori njerëzor të jetë në fokusin e zhvillimit të Forcave të Armatosura,” -tha Presidenti Rumen Radev. Presidenti përgëzoi të gjithë ushtarakët dhe civilët e Ushtrisë Bullgare për punën e bërë gjatë vitit dhe theksoi se përpjekjet e tyre të mëdha meritojnë mirënjohje.

Admirali Emil Eftimov theksoi se kontingjentet ushtarake Bullgare në misione dhe operacione jashtë vendit ishin të certifikuar dhe përbushën detyrat e tyre, për të cilat ata morën nota të larta nga aleatët në NATO dhe Bashkimin Europian. Ai u përqëndrua në detyrat e përfunduara me sukses të kontingjentit Bullgar në Afganistan, i cili është zhvendosur dy herë: në tetor ai mori sigurinë e Bazës Operative të Frontit Dalke dhe në dhjetor u vendos për të ruajtur Aeroportin Bagram. “Ne kemi vazhduar pjesëmarrjen tonë të suksesshme në operacionet dhe misionet e NATO-s dhe BE-së,” -tha Admirali Eftimov.

FILLON STËRVITJA INDIVIDUALE BAZË

Stërvitja do të zhvillohet në Shkollën e Trupës-Bunavi, Batalionin I i Këmbësorisë në Vaun e Dejës dhe Batalionin III të Këmbësorisë në Poshnje të Beratit

